

SLOVENSKI NAROD.

vsak dan sveder, izmisi medije in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor unaša poštnina. — Na naročbe brez letodolne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za avstrijsko plačuje od peterstopne peti vrste po 12 h, če se oznaša tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Kopirane ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravlništvo pa v pritličju. — Upravlilstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, opanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravlništva telefon št. 35.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vlijudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vs leto .. K 24.— Četrta leta .. K 6.—

Pol leta .. „ 12.— En mesec .. „ 2.—

V upravlilstvu prejemati na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto .. K 25.— Četrta leta .. K 6-50

Pol leta .. „ 13.— En mesec .. „ 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko

in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravlništvo „Slovenskega Naroda“.

Manifestacijski shod za slovensko vseučilišče in slovenske srednje šole.

Zahteva po slovenskem vseučilišču in slovenskih srednjih šolah je znova prevela vse zavedne narodne Slovence in Slovenke. Ta zahteva se je zanesla v zadnjo gorsko vasico, ki s petico, poslano na predsedstvo poslanske zbornice, dokazuje, da je zahteva po narodnem šolstvu pri nas postala zahteva vsega slovenskega naroda, ki se zaveda svojih pravic, ki mu jih mora dati država, če noče biti še nadalje proti njemu hudobna in krivična mačeha, kakor je bila žalibog doslej še vedno.

Snočni manifestačni shod v „Mestnem domu“ v Ljubljani je pokazal, da se Ljubljana v polni meri zaveda svoje narodne dolžnosti: nad 1000 oseb je napolnilo s trobojnicami in

rastlinami ozaljšano dvorano! Navdušenost pri vseh govorih, viharo ploskanje in odobravanje je pa pričalo, da so govorniki govorili vsem iz dna srca. Zborovanja se je udeležilo mnogo našega narodnega ženstva, ki je pač vselej pokazalo svojo narodno odločnost in zavednost, kadar se je šlo braniti svetinje narodove ali ščititi njegove pravice in se potezati za njegove koristi. Na shodu so bili zastopani vsi sloji ljubljanskega občinstva, kar je dokaz, da nam je vsem brez razlike stanu srčno na tem, da dobimo, kar že tako dolgo, a vztrajno zahtevamo: slovensko vseučilišče in slovenske srednje šole!

Zborovanje je etvoril član vseučilišnega odseka, ki je sklical shod, g. dr. Žerjav, ki je iskreno pozdravil dame in moške udeležence in naglašal v svojem nadaljnjem govoru, da Ljubljana kot prestolnica Slovenije živi in raste s slovenskim narodom, vene in pade z njim. Pozdravi govornike nepolitičnih in nestrankarskih društev „Pravnika“ in „Slovenske Matice“ ter dijaštva, ki niso nikdar, ne društvu te ne dijaštvo, izpustili trenutka in prilike, da bi se ne zaveli za našo najsvetlejšo kulturno zahtevo, slovensko vseučilišče. Predvsem pa pozdravlja zastopnika „Slovenske Matice“, ki je kot slovenski apostol vsikdar pokazal, da hoče korakati na čelu akcij za priboritev naših narodnih pravic, ki nam gredo ali ki nam morajo iti po vseh postavah. Vzvišena je naša vseučiliška akcija, vzvišeni so naši cilji v tem oziru, zato je vzvišeno tudi zborovanje naše, pri katerem izginja vse strankarstvo, izginjajo vse osebnosti.

Nato je bil soglasno izvoljen za predsednika zborovanja g. dr. Novak, ki je zahvalivši se za to čast, govoril kot zastopnik „Pravnika“.

Govor dr. Novaka.

Vigilantibus jura! Čuvajmo svoje pravice, kličemo v tem resnem trenutku nam vsem v spomin, ko moramo zopet in zopet znova dokumentirati, da smo Slovenci še vedno živ spo-

menik krivic, kakršnih ne bi smela nobena vlada ne nad posameznikom, ne nad narodom zagrešiti. Osnovni državni zakoni, ki nam prorokujejo in nam zagotavljajo, da se smemo kot narod razvijati, so za nas še vedno puha fraza in prazna pena, ob kateri se naj naslajamo, dokler to velevala „das Herrenvolk“ v Avstriji. Upravičena jeza in trpke besede so edino na mestu pri današnjem shodu, na katerem glasno protestiramo, da nas navzlic vsem obljubam in navzlic vsej naši preteklosti še vedno puste mirno v kotu čakati, kdaj se bo zljubilo našim sovražnikom dovoliti nam ono drobtinico kruha, ki je za našo narodno eksistenco neobhodno potrebna.

Glas po slovenskem vseučilišču smo že opetovano povzdignili v gorečih besedah, zahtevali smo, naj se nam podeli pravica in naj se tudi napram nam izvršuje enakopravnost, pisale so se knjige, vlagale peticije od vseh slovenskih občin. Uspeh vsega tega pa je — in to je najhujše, kar moramo vladi in onim, ki stojijo za njo, očitati — za nas naravnost razaljav. Kot razaljavje celokupnega slovenskega naroda smatrati je nemo postopanje dunajske vlade, ki navzlic upravičenosti naše zahteve še vedno pozablja, da je in mora biti konec našega suženjstva in da se zavedamo svojih pravic do narodne eksistence. Tako žalitev pa ogorčeni zavračamo s klicem: Slovenci moramo dobiti svoje vseučilišče, mi ga ne prosimo, mi ga zahtevamo. (Gromoviti klici: Tako je!)

Odveč je, na tem mestu slikati celo zgodovino boja, ki ga vodimo za vseučilišče. Vsem vam je znano, da smo vse razloge, ki se nahajajo proti ustanovitvi slovenskega vseučilišča, na podlagi statistike in zgodovine ovrgli in da prav za prav nikak drug razlog proti ustanovitvi slovenskega vseučilišča ne pride v poštev, kakor oni, da nas hočejo še vedno smatrati za inferioren narod.

Imeli pa smo že lepše čase. Leta 1703 smo že imeli v naši Ljubljani

pravoslovna predavanja, ki so sicer trajala samo nekaj let, ki pa vendar dokazujejo, da ideja domačega vseučilišča ne izvira morda od danes. Leta 1787 so deželni stanovi vojvodine Kranjske povdarjali, da je ravno Ljubljana kraj, na katerem se najprimernejše more oživotvoriti visoka šola. Od leta 1810—1813 smo pa imeli v Ljubljani univerzo, in sicer popolno univerzo. Leta 1849 je centralna vlada na petico mestne občine ljubljanske z razpisom z dne 11/10 št. 6875 odgovorila, da sicer ne odreka upravičenosti razlogov, ki govore za vseučilišče v Ljubljani, da pa se to vprašanje ne more tako hitro rešiti. Leta 1849 in 1850 so se začela vršiti pravna predavanja na graškem vseučilišču v slovenskem jeziku, žal ne za dolgo časa. Preteklo je zopet skoro 60 let in mi še vedno potrpežljivo čakamo na rešitev tega vprašanja, dočim misli vlada, da je ta naša potrpežljivost brez konca. Izvzemši skromnega priznanja, ki smo ga čuli iz ust ministra za uk in bogočastje v zadnjih letih, nismo s svojim nastopom nič drugega dosegli, razven da se je v nas prepričanje o potrebi slovenske univerze še bolj utrdilo in da smo danes bolj kot kdaj pripravljeni storiti vse, da dosežemo slovensko univerzo.

Statistično je dokazano, da imamo svojih vseučiliščnikov brez teologov in tudi če abstrahiramo medicince, najmanj par sto več, nego pa ima slušateljev černoški vseučilišče. Kar je za Bukovino zdravo, res ne vem, zakaj naj bi bilo za slovenske pokrajine škodljivo. Resnica pa je tudi, da še danes niso uradi, v katerih bi morali biti nastavljeni Slovenci, zasedeni z slovensčine zmožnimi domačini. Najmanj 500 uradniških mest je v slovenskih pokrajinah, ki jih upravljajo Nemci in do katerih imamo pravice edino le mi Slovenci, po številu prebivalstva računeno. In kaj pomenja n. pr. nemški uradnik, ki ima vsak germanizatorične tendence, v slovenskem okraju, to občutujemo itak dan na dan na lastnem životu.

Zategadelj je toliko bolj nesramen ugovor naših nasprotnikov, ki hinavski zatrjujejo, da se jim smili naš prihodnji inteligenčni proletarijat, ki bi nastal vsled naše domače slovenske univerze. Nas njihov proletarijat prav nič ne briga, o našem proletarijatu pa danes in tudi še v prihodnjih časih ne more biti govora, dokler zasedajo 500 naših mest tujci. In če je za vse ljudi svet dosti velik, tedaj mora biti tudi za nas na njem dovolj prostora.

Z ustanovitvijo slovenskega vseučilišča v Ljubljani pridemo do dejanskega priznanja, naše enakopravnosti; potem se nam bo moči razvijati liki drugi narodi, dokler pa ne dosežemo eksistenčnega pogoja, to je slovenskega vseučilišča, toliko časa ne poneha naše očitjanje, da nas hočejo prikrajšati na naših pravicah in to na način, ki je današnje kulture nevreden. — Dežela Kranjska je že pred devetimi leti obljubila pol milijona kron; mestna občina ljubljanska je rade volje prispevala k ustanovitvi 100.000 K in gotovo je, da naša poštvovalnost ne bo poznala mej, kadar se bo pričelo ustanavljati slovensko vseučilišče. Dolžnost Avstrije je, da se spomni naroda, čigar kri je tekla v potokih takrat, kadar je bilo treba ščititi kulturo pred divjimi narodi. Dolžnost vlade je, poskrbeti za to, da tudi nemška drevesa ne zrasnejo do neba, kajti zna se zgoditi, da zavzamemo čisto drugo pozicijo pri zahtevi po slovenskem vseučilišču. — Do volj je prošnja, mi zahtevamo uresničenja ljubljanskega vseučilišča z isto pravico, kakor zahteva vlada od nas plačevanje davkov in pa našo kri. (Tako je!)

Še živi v nas krepak pravni čut, ki ga nam država nikdar ne more zatreti; sklicujemo se na vseobčo človeško pravico do izobrazbe; apeliramo na parlament splošne enake volilne pravice, izjavljamo pa slovesno, da nas toliko časa navdaja le gnjev in zaničevanje do vodstva vlade države, ki nam odreka naravne pravice

LISTEK.

Modrijan na bregu.

Izmučen od svojega vsakdanjega čela, željan svežega zraka in popolnega miru, sem šel na kresni večer na izprehod. Ne da bi bil kaj mislil, sem korakal naprej in zašel na Prule, na torišče otroških svojih junaštev, kamor me vedno vlečejo spomini na čase brezskrbne mladosti. Ni ga lepšega kraja za večerne izprehode, kakor je obrežje Ljubljane na Prulah. Tu ni hrupa, tu se čuje samo rahlo šumenje vode, tu vlada prijeten mirak, iz katerega je pogled na razsvetljene hiše vsenaokoli tako romantičen.

Tu na ljubljaničnem bregu sem našel modrijana.

Med stezo in med ljubljanično strugo je ležal na travi slabo oblečen človek in gledal na nebo, kakor bi štel zvezde. Zanimarjena je bila zunanjost tega človeka in že sem hotel pospešiti svoje korake, da bi čim hitreje prišel mimo njega, ko se je mož naenkrat vzravnil. Premeril me je z

ostrim pogledom od nog do glave in se hipoma hripavo zasmeljal.

„Servus.“

Obstal sem in z naravnim začudenjem gledal človeka, ki se mi je zdel sicer znan, ki ga pa vendar nisem spoznal.

„Kaj me tako gledaš? Pa res ni lepo, da si svojega sošolca in nekdanjega prijatelja tako popolnoma pozabil. Jaz sem modrijan!“

Zdaj sem ga spoznal. „Modrijan“ — to je bil priimek šolskega tovariša, ki se je v dijaških letih odlikoval po fenomenalni svoji lenobi in po svojih filozofičnih nagnjenjih. Veljal je za najslabšega dijaka cele gimnazije in profesorji so ga prav iz srca zaničevali. Med dijaki pa je imel svoj ugled, ker je s smelostjo, ki se zdi dijaku kar nerazumljiva, govoril o krščanskih naukah in o javnih uradnih. Celo o škofih, kraljih in cesarjih je govoril tako, da so se dijakom lasje ježili in so pripovedovali, da snuje novo vero.

„Ein Lump aber eine Persönlichkeit.“ je dejal stari Nejedly, ko je „modrijan“ izginil z gimnazije.

Mnogo let ni bilo potem ničesar več slišati o njem in zdaj sem ga našel na ljubljaničnem bregu in dišalo je okrog njega po žganju.

„Kaj pa delaš tu?“ Ni mi prišlo na misel drugo vprašanje.

„Kakor vidiš — nič! Sicer je to sploh moje glavno opravilo.“

Pogledal sem še enkrat njegovo razdrapano obleko in potem, ker ga nisem hotel žaliti, vprašal:

„Kaj pa si pravzaprav? Že toliko let te nisem videl.“

„Vsa ta leta, kar me nisi videl, sem potepuh,“ mi je odgovoril modrijan z neko plemenito samozavestjo in sigurnostjo. „Pa se me ni treba bati; zlega ti nič ne storim.“

Zasmilil se mi je, zakaj bil je v mladosti nadarjen in simpatičen deček.

„A kako se je vendar zgodilo, da si tako globoko padel,“ sem vzkliknil, „saj bi si bil vendar lahko ustanovil kako sigurno eksistenco.“

„Modrijanu“ pa ta moja opomba ni bila po volji. Zavrnil me je, sicer ne osorno, a energično.

„Kaj padel? Kdo ti pravi, da sem sploh padel. Vsak človek si iz-

bere tisti stan, ki ga najbolj veseli. Od naših sošolcev so nekateri duhovniki, drugi uradniki, tretji advokati; četrti diurnisti ali eksekutorji, jaz pa sem potepuh. Ti si na primer uradnik. Kaj je to uradnik? Plačan suženj. Kdor ima le eno zvezdico več na ovratniku, si briše ob tebi čevlje in te maltretira. Plačan suženj — to je zadnje na svetu.“

Zamahnil je z roko, zaničljivo in prezirljivo in se stegnil po travi.

„Ali imaš kako smotko?“ me je vprašal čez nekaj časa.

Užgal si je smotko, krepko potegnul in ko je puhnul dim iz sebe, je zadovoljno vzkliknil:

„Dobra je!“

Hotel sem se posloviti, a me ni pustil proč.

„Potrpi še malo. Že dolgo nisem govoril z vsakdanjim človekom. Časih me zanese usoda med tiste diletante v potepuštvo, ki se imenujejo literate ali umetnike, pa ti mi ne zadostujejo. Samo polovičarstvo jih je, v umetnosti in v življenju bojsjaki, ki pa s krpami prikrievajo svoje bosjaštvo. Vagabundi so, ki pa bi se radi usedli med filistre, če bi imeli

cele hlače; ljudje so, ki se nočejo ravnati po postavah, ki veljajo za sužnje, v svobodi pa se čutijo nesrečne.“

Kadil je z resničnim užitkom in z neko svečano počasnostjo.

„Že dolgo nisem kadil tako dobre smotke,“ je dejal čez nekaj trenutkov. „Če nimam smotke, pa ne kadim in sem tudi srečen. Tudi najslabša smotka mi diši in nič slabše, kakor najboljša. Vidiš, prijatelj, to je prava življenska modrost, kajti le kdor se povzpne do te modrosti, more biti srečen. Ti in tvoje vrste ljudje ste nesrečni, še nimate sigurnega kruha, mehke postelje in tečne hrane; lepo obleko hoče vsak imeti in parfumi-rano ženo. Zdi se vam, da je to neobhodno potrebno za življenje, in kdor to ima, se šopiri, kakor pav na solcu in zahteva, da ga mora zaradi te njegove omejenosti svet spoštovati. Pa ni tako, in jaz vas vse skupaj prav odkritosrčno zaničujem.“

Naglom je skočil s tal in uprl roke v boke.

„Kaj pa ste pravzaprav?“ je nadaljeval, sicer mehko, a vendar iro-

razvoja, dokler ne dosežemo slovenskega vseučilišča.

Z brati Čehi vred, ki se trudijo kakor mi za košček svoje pravice, kličemo v svet, da je nevarno igrati se z ognjem, prezirati naše pravice, ker se znamo tudi drugače v bran postaviti in zamoremo ubrati tudi energičnejše strune, čijih zvoki pa utegnejo za tlačitelje naše neprijetno zazveneti.

Dajte nam pravico: **Slovencom slovensko vseučilišče!**

Viharno ploskanje, ki je preje ves čas pretrgavalo govornika, je zabobnelo s podvojeno močjo po dvorani in se kar ni hotelo poleči.

Govor dr. Hleščiča.

Viharno pozdravljen je govoril zastopnik „Slovenske Matice“ med drugim takole:

Zdi se mi, da smo Slovenci enkrat pogodili točko Arhimeda, ki je dejal, kje naj prime svet, da ga dene iz tečajev. Tako točko smo pogodili Slovenci, ko smo se zavzeli za slovenske srednje šole. Ko govorim tudi v imenu društva slovenskih profesorjev, govorim v imenu temeljnega avstrijskega državlanskega zakona, ki je pred 40 leti nastopil potovanje po Avstriji, da ima vsako pleme v tej državi pravico gojiti svoj jezik in narodnost, ne da bi mu bilo treba učiti se v drugem tujem jeziku. Tudi na Slovensko je prišel ta zakon, a Slovenci ga niso vzeli pod streho, ampak je zakon ostal izven njih kože in dejal: Ali ne vidite, Slovenci, da se uredba vašega šolstva protivi zakonom? Le drobtinice naših šolskih pravic smo dobili od naše vlade. Konstatiram intelektualno škodo, ki jo ima naš narod od preziranja našega jezika. Kdo naj poravnata to škodo, ki so jo pretrpeli Slovenci tekom desetletij, ko so se morali učiti v tujem jeziku, katerega niso bili zmožni? Koliko naših ljudi se je izgubilo v tujem morju, koliko naših talentov je ostalo zakopanih? Naši mladini, ki se mora učiti v nepoznanem jeziku, se godi ravno tako kot kamnu, ki se debeli in veča samo na zunaj, znotraj njegove sile ne delujejo. Tak naš človek je podoben mlaju, ki ga postavijo fantje sredi vasi in mu odličijo glavo: prej ali slej izgubi svojo lepoto, ker nima notranje moči, ki jo ima smreka, ki je zasajena v domačo zemljo, kjer vsled notranjih sil bujno raste desetletja. Zato ne prezirajte temeljnega državnega zakona, ako hočete, da se v naši mladini razvije ona notranja sila. Škoda, ki jo trpi ena generacija, trpi tudi druga.

Kakor pa mora biti vzgojevana in izobraževana mladina v svojem materinskem jeziku, tako mora biti tudi učitelj izobraževan v onem jeziku, v katerem naj poučuje deco. Kajti kako naj jo uspešno poučuje? Gospod govornik je nato podal sliko mladega slovenskega profesorja, ki prišedši z vseučilišča ne zna več slovenskih terminov v prirodopisu, geografiji itd.

nično. „Sužnji ste. Zato, da morete vsak dan redno jesti in piti in se lepo oblačiti, ste se sami prodali. Upregli so vas v jarem in vi ga prenašate ponižno in se smehljate, če dobivate brce in batine. Vse življenje nimate resnično veselega trenutka, ker ne smete nikdar živeti po svojih željah in nagnjenjih, nego vedno le po postavah in predpisih, ki veljajo za vas sužnje. Dan na dan in leto na leto delate do onemoglosti, kakor bi bilo uničenje samega sebe najslabši užitek in smoter vsega življenja. Nobeden izmed vas ne pojmi, da je prirojena pravica vsakega človeka, da dobro in prijetno živi, ne da bi kaj delal. In ponižno trpite, da vam slabši in nevednejši ljudje ukazujejo, kaj smete in česa ne smete, prav kakor da nimate ne svoje življenjske volje, ne svoje pameti.“

Oddahnil si je, puhniti zopet nekaj dima od sebe in me nežno vprašal:

„Ali mar nimam prav?“ In ne čakaje odgovora je dostavil: „Poglej mene! Sam sem svoj gospodar. Živa duša na svetu mi ne sme ukazovati, nikomur nisem podložen. Kdor je z

V ostrih potezih je nato gospod profesor obsojal dvojezičnost, ki se je čisto poslužuje slovenska inteligencija, ki v svojih govorih lepi slovenski jezik meša s tujimi stavki. Vsled tega je rekel, nastane prepada med inteligenco in priprostimi ljudstvom. Ta dvojezičnost je kvar našemu narodu. Ako tuji vidijo, da svojega rodnega jezika ne spoštujemo, sodijo, da smo tudi omahljivi v značaju, kar je bilo čitati nekoč v nekem nemškem listu. Ne dajmo si kvariti značaja, ne ponižujmo se sami v oči naših narodnih nasprotnikov, ki že itak vsako našo besedo in dejanje preobračajo po svoje, da bi nas sramotili in dokazali svetu, da smo manj vredni od njih. To so posledice preziranja temeljnega državnega zakona!

Vlada in njeni organi nam za-
držujejo vstrajno normalni razvoj našega srednjega šolstva. Narodi so rodili državo, ki je njih dete, zato imajo pravico vplivati na njen razvoj in svoj. Mi Slovenci sine damo ničesar vsiljevati proti svo-
jemu prepričanju. (Viharno ploskanje.) Teoretična pedagogika zatrjuje, naj država vodi zunanje dele šolstva, notranje naj si pa urejujejo narodi sami. Narodno šolsko avtonomijo hočemo! Dorasli smo, spoznavamo interese svoje. Mladina slovenska je povsod enaka, zato mora imeti tudi povsod enako šolstvo. Ako je slovenski jezik tako nevaren, zakaj so pa dali v Idrijo slovensko realko? Ako je v Pazinu popolna hrvatska gimnazija, zakaj je v Gorici nemška in ne slovenska? Ugovore so imeli in jih še imajo, da nimamo slovenskih srednješolskih knjig. Povem, da so se slovenski profesorji s popolno temeljitostjo lotili teh knjig in njih delo bo kmalu končano. (Viharno ploskanje.)

Kakor so nam potrebne slovenske srednje šole, tako potrebujemo slovensko vseučilišče. Znanost je bistven del kulture vsakega naroda. Kjer se znanost rodi, je treba posebne koncentracije sil. Intelektualna izobrazba našega naroda zahteva, da se naš narod, da se njegovi voditelji vzgoje v svojem jeziku. To zahteva avstrijski temeljni državljanski zakon, to zahteva Bog, ki neče, da bi naši talenti ostali zakopani.

Splošno navdušenje in najbučnejše ploskanje in odobravanje je sledilo po teh besedah, ki so bile govorjene z ognjem narodnega navdušenja moža, katerega vse življenje je posvečeno le delu za narod. Ploskanje se kar ni hotelo poleči.

Govor g. Miloša Stiblerja.

Zastopnik dijaštva je govoril približno takole:

Šest desetletij že ponavlja slov. narod svojo zahtevo po vseučilišču, a vedno je podlegel nasilstvu narodnih sovragov. Po zadnjem prevratu v avstrijski politiki pa je bilo ljudstvo prvo, ki je dobilo zadoščenja za dosedanje krivice, dobilo je v roke

malim zadovoljen, je lahko jako srečen. Če nimam mesa, je dober tudi krompir; če nimam vina, je dobra tudi voda. Jaz živim, kakor živi ptič pod nebom in riba v vodi — to je edino naravno življenje.“

Čez Prule je potegnil večerni veter in jaz sem mehanično zapel svojo suknjo.

„Kaj te zebe? Lej ga! Kar hitro pojdi domov, drugače dobiš nahod. Parfimirane dame ne marajo rdečenosih kihalec.“

Segel sem v žep in mu ponudil goldinar.

„Kaj — cel goldinar. Dober fant si še vedno; svet te torej še ni popolnoma pokvaril — ali pa si svojo svobodo in svoje moštvo tako dobro prodal, da goldinar pri tebi dosti ne šteje. No, pa lahko noč!“

Odšel sem. Prišedši na kraj Prul, sem se ozrl in videl „modrijana“, ko je v mesečini lahkinih prožnih korakov hitel v mesto in veselo iz vsega grla pel poskočno fantovsko pesem. In zdaj sem spoznal, da je „modrijan“ vzlic svoji bedi — srečen človek.

Fr. Z.

oblast, deliti pravico in odločevati o usodi avstrijskih narodov. Pred to ljudstvo stopamo danes obenem z ostalimi Slovani in zopet odločno zahtevamo slov. vseučilišče. (Tako je!)

Slovensko vseučilišče je opravičena zahteva, kar sledi že iz potrjenih zakonov o narodni in jezikovni enakopravnosti in iz raznih vladnih izjav in dejanj. Že 1848. pa do 1856. se je predavalo pravo v Ljubljani in na graškem vseučilišču v slovenskem jeziku.

Slovensko vseučilišče je mogoče. Ako je bilo mogoče l. 1848., je to mogoče tembolj danes, ko imamo že izvežbane izvrstne moči za vseučiliščno docenturo in ko je naš jezik že bolj opiljen, kakor je bil leta 1848. Tudi glade slušateljstva je mogoče. Leta 1906. je bilo 338 slov. pravnikov, 188 filozofov in 37 (letos že na Dunaju in v Gradcu 47) medicincev. Če bi študiralo tudi še 30% slovenski visokošolcev na tujih vseučiliščih, kar je pa izključeno, bi bilo slovensko vseučilišče še vseeno dobro obiskano.

Slovensko vseučilišče je potrebno, ker je našemu narodu življenjski pogoj. Kdor nam to odreka, on ne želi našega življenja, temveč išče naš pogin. To stališče so zavzemali Slovenci že leta 1848. Skoraj 600 uradnih mest — in to ima za slov. dijaštvo tudi materialen interes! — je na Slovenskem v nemških rokah, med tem ko bi po številnem razmerju narodnosti morali zavzemati ta mesta Slovenci. Nemški uradniki so nam največji nasprotniki v našem narodnem boju; oni onemogočujejo tudi slov. uradovanje.

Slov. vseučilišče pa je potrebno tudi z ozirom na vseučiliščno dijaštvo. V prvi vrsti zahteva dijaštvo slovensko vseučilišče radi tega, ker ve, da je za obstanek našega naroda potrebno, v drugi vrsti pa z ozirom na iastni položaj. Mladina, pravijo, je up naroda. Mladina, prepojena z narodnim duhom, vzgojena v vsem onem, kar je za narod dobro in koristno in kar je za njegovo eksistenco potrebno, taka mladina, pravijo, je narodova bodočnost. Če pa velja to glede mladine sploh, koliko bolj velja to za ono narodovo mladino, katera se je posvetila ukom srednjih in visokih šol. Ali pa se zavedaš, narod slovenski, kako ti vzgajajo to tvojo mladino, katera naj bo, kakor pravijo, nekoč celo glavni steber tvoje bodočnosti.

Poglejmo le na naše srednje šole! Vlada glavna skrb je bila že od nekdaj, in je, kakor kažejo vsa znamenja, še vedno ta, da spravi na srednje šole na Slovenskem kolikor mogoče mnogo nemških učnih moči. (Škandal!) Ne rekel bi človek toliko, ako bi se ti nemški profesorji posvetili edinole temu, da nauče izročeno jim slov. mladino kolikor mogoče mnogo dobrega in koristnega. Toda njihova skrb je navadno ta, da pri vsaki priliki skušajo prepričevati slovensko mladino o manjvrednosti Slovencev in Slovanov sploh ter o edinovredničnosti nemštva in nemškega jezika. Gorje mu, ki bi takim profesorjem naukom ugovarjal. Ni mu več obstanka na zavodu, iti mora, ako si hoče obvarovati lastno kožo.

A trpinčiti poedina, to je tem barbarom še premalo. Kolikokrat trpe cel razredi, ker so slovenski, pod profesorjem nemškim šovinizmom. Koliko trpe slov. dijaki celega zavoda, ker je ravnatelj nasprotnik njihove narodnosti. Govornik navaja zgled iz Ptujca, Maribora in posebno markantno iz Celja o Profu, ki je sramotil Prešerna in dijaštvo. Ko je govornik umenil Profu, zavlada je med občinstvom najlutejše ogorčenje proti temu sovražniku Slovencev in čuli so se najhujši izrazi gnjeva in ogorčenja proti njemu.

Vsakdo prizna, da taka vzgoja ni narodna. In konstantiram samo, da bje tako ravnatelj slov. srednješolske mladine v obraz vsem pravilom prave vzgoje, pa tudi vsaki humaniteti in nam daje pravico, da imenujemo tako ravnatelj največje avstrijsko barbarstvo 20. stoletja.

Če priznamo, da se srednješolci radi neizkušenosti mnogokrat ne zaveda, kako kruto se postopa z njim

v narodnem oziru, moramo pač tudi priznati, da trpi visokošolci radi te okolnosti tem več, ker je njegovo duševno razpoloženje za narodnostna načela že popolnoma razvito in trdno. Samega veselja je slov. abit. pijan, da je rešen nemških nenaklonjenih mu profesorjev in da stopi sedaj na svobodna akad. tla. In če tudi že dolgo ve, da so tudi v Gradcu in na Dunaju Nemci polni šovinizma in sovražstva do njegove narodnosti, vendar zaupa v svobodo in nepristranost akad. tal: Vsaj na visoki šoli bom prost in enakopraven z drugimi! Vseuč. profesorji so tam, zastopniki najvišje znanosti in vede, najizobraženejši možje, ki vsaj o najvišjem stališču znanosti ne bodo poznali razlik med narodnostmi. Tam se bo tudi razlagala znanost na strogo nepristranski, objektivni podlagi!

To so nade slov. abiturijenta! A kolika prevara za mladega visokošolca! Komaj je stopil na tla, kjer se kuje nemška znanost, in že se vsuje ploha vsega nemškega sovražstva najizobraženejših mož in pod njihovim vodstvom vsega nemškega dijaštva na ubogega slov. dijaka. Svobode je pričakoval, da, videl je svobodo, svobodno ga trpinčijo nemški burši in svobodno goje nemški učenjaki v sebi in v burških sovražstvu do njega! Kako pravi Stritar o trpljenju slov. dijaka na nemških vseučiliščih?

Kjer drugi se goste, ostankov prosi, Drobtine naj pobira, on prosjak! Ko drug ponosno ga pred svetom nosi, On skriva naj, taj trbojni trak? Ko sin gospod naroda javno vriska, Ob zidu on naj plazi, v kot se stiska!

Te besede so le preresnične! (Govornik zopet navede slučaje iz Grada in z Dunaja.)

Divjaštev nemških buršov ne naštevam. Rečem samo: kar se godi z nami v Gradcu in na Dunaju od strani buršev in od strani vedno z burši korakajočih profesorjev, tega se hočemo otestiti! Po celi Avstriji in izven Avstrije se govori in piše po vseh listih, kar se godi z nami od strani teh modernih Turkov, a vlada se ne zgame, da bi nas rešila. Opravičeno sumimo, da vlada to postopanje nemških vseučilišč odobrava. Zato pa danes ponovno odkrito povemo vladi, povemo državi in vsem njenim nam sovražnim organom, da ne moremo in z ozirom na naš narod, ki trpi radi tega našega položaja največ škode, tudi ne smemo več imeti interesa na procvitu te države, dokler ne da nam, kar je našega in ne da narodu, kar je narodovega!

To je naša vseučiliščna zahteva. To je položaj dijaštva, katero kliče po nujni od pomoči!

Zahvaljujem se gg. prirediteljem te manifestacije in spoštovanim zborovalcem, da je dobilo tukaj tudi dijaštvo besedo. Obenem pa naj izrečem do vas tudi prošnjo, da neustrašeno vztrajate v boju za slov. vseučilišče v interesu naroda, pa tudi v interesu slov. dijaštva.

„Ne dajmo si uničevati svoje mladine na Dunaju in v Gradcu, temveč postrbimo ji za višjo izobrazbo doma!“ je rekel g. drž. posl. Hribar. In to kličem danes tudi jaz v imenu slov. dijaštva tebi, narod: Ne daj si uničevati svoje mladine na Dunaju in v Gradcu, temveč poskrbi ji za višjo izobrazbo doma! Daj nam slov. vseučilišče, kajti ono je — v tvojih rokah!

Slovenija! Daj sinom svojim mesto! Da žejo uka si doma gase, Srce ohranijo narodu zvesto, Moči si za življenja boj krepe! Za drugimi Slovenec ne ostani: Grad vedam dvigni v beli se Ljubljani!

Tudi po teh besedah je napolnilo dvorano urnebesno ploskanje in živio! klici navdušenega občinstva.

G. Stibler se je nato spominjal Čehov (viharno ploskanje), ki so letos na nebroj manifestacijah za svoje vseučilišče se vselej spomnili nas Slovencev (živio-klici), spominjal se pa tudi zatiranega rusinskega naroda (ponovno ploskanje), ki bje isti boj kot Slovenci za svoje kulturne zadeve. Nato je bila sprejeta sledeča

resolucija:

Na velikem manifestacijskem shodu v „Mestnem domu“ ljubljanskem dne 27. rožnika 1907 zbrani Slovenci zahtevajo,

da se ugoti sledečim slov. šolskim zahtevam:

I. Nemudoma naj se uvede na šolah vseh strok, zlasti na srednjih šolah, po vsem slovenskem ozemlju slovenski učni jezik. (Ploskanje.)

II. Obenem naj se potom zakonodaje zajamči ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani ter naj se izvrševse za to potrebne priprave. (Ploskanje.)

III. Kot prvi korak k popolnemu slovenskemu vseučilišču naj se ustanovita: slovenska pravna fakulteta. (Ploskanje.)

IV. Slovenski narod se pridružuje opravičenim zahtevam bratskega češkega naroda po drugem češkem vseučilišču v Brnu in rusinskega polastnem narodnem vseučilišču. (Ploskanje.)

Te resolucije se naj sporoče predsedstvu poslanske zbornice kot peticijska za gori našete zahteve in potom deputacije c. kr. vladi.

Viharno odobravanje se kar ni hotelo poleči in ko je predsednik g. dr. Novak dal radi formalnih ozirov resolucijo na glasovanje, bila je sprejeta ta z najviharnejšim navdušenjem.

G. predsednik se nato zahvali vsem udeležencem za navzočnost, zlasti pa častitim damam, ki niso nikdar zamudile važnosti in resnosti vseučiliškega vprašanja ter pozivljajoč vse, naj nikdar ne izpuste iz vidika naše zahteve po slovenskem vseučilišču v Ljubljani in slovenskih srednjih šolah, zaključiti med viharnim navdušenjem ta znameniti in velepomembni shod.

Na shod sta prišli sledeči dve brzojavki:

Dunaj. Sprejmite iskrene pozdrave! Samo zavednim in odločnim cvete pravica! Župan Hribar.

Nabrežina: V duhu z vami kličemo: Vztrajajte, kdor vztraja, zmaga! Ljudska knjižnica v Nabrežini.

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 24. junija.

Danes je bilo v zbornici že precej manj poslancev navzočih kakor v prejšnjih sejah. Marsikoga so tudi predstoječi prazniki premotili. Jutri utegne biti seja še slabše obiskana, nego danes, ker odide zlasti mnogo slovanskih poslancev k sokolskim slavnostim v Prago. Odide tudi ljubljanski poslanec Ivan Hribar.

Seja se je pričela danes točno ob enajstih. Navzočih dvanaest ministrov. Predsednik prosi najprej zbornico, naj mu dovoli, pokloniti se vladarju v izraz hvala in spoštovanja. Sprejeto. Nato naznanja izid volitev zapisničarjev in rediteljev. Vaš poročevalec Vam je že včeraj poslal listo kandidatov, o katerih je bilo pričakovati, da zmaga. Res so bili vsi ti izvoljeni.

Ministrski predsednik predloži zbornici zakonski načrt o premembi hišnega reda. Že davno so se pokazali ob raznih prilikah nedostatki hišnega reda in večkrat so ga nameravali premeniti potrebam primerno. Nekdanji ministrski predsednik Gautsch je imel izdelan že ves osnutek. Deloma se opira na tega tudi Beckov. K tem premembam naj omenjamo zlasti, da po novi — ako je zbornica sprejme — ne bo dovoljeno govornikom v proračunski glavni debati govoriti dalj časa kakor trideset ur, v specialni debati samo dvajset minut. Ta naprava hoče preprečiti dolgo razpravljanje, ki je bilo poslanca zlasti priljubljeno, kadar se je šlo za proračun. V takih trenutkih je zrastel poslanec ponos in vlada je morala biti lepo tiha: njen proračun je moral dobiti vendar v zbornici potrebno večino in zato je bilo treba marsikatero neprijetno pogoltniti.

Odsekom ni predpisana po postavi nobena gotova doba več, v ka-

Balle v prilogi.

teri imajo o vprašanjih, ki so došla v proučevanje k njim, poročati zbornici. Ta termin jim določi sproti zbornici. Le proračunski odsek mora pripraviti svoje poročilo v teku šestih tednov.

Vsak torek in sredo se imej razpravljati o vladnih predlogih; v petkih pa o predlogih, ki so stavljeni po iniciativi zbornice.

Ako zahteva vsaj sto poslancev, se pri kakem vprašanju vpelje lahko tudi tajno glasovanje po listkih in ne z dviganjem od sedežev, kakor je zdaj sploh obično.

Tudi bodo morali poslanci pri stvarnih debatah govoriti z govorniške tribune in ne s svojih sedežev. (Doselej nima dvorana avstrijske poslanske zbornice nikake govorniške tribune. Tak oder pa ima budapeški parlament. Oder za govornike in poročevalce se nahaja pod vzvišenim sedežem zborničnega predsednika. Op. poročevalca).

Iz sej bo mogoče izključiti poslance kvečjem za dobo dveh tednov; med tem ne prejemaajo onih dnevnih dvajset kron.

Interpelacije bodo morale nositi vsled zvišanja števila poslancev 25 podpisov iz srede poslancev in nič več samo 14, kakor je bilo doslej.

Tudi finančni, notranji, justični in trgovski minister so stavlili posebne vladne predloge. S predlogo finančnega ministra naj omenjamo kovanje novih cekinov po sto kron.

Nato se je oglašil k besedi ministrski predsednik Beck.

Kadar predloži vlada proračunski provizorij, se oglašijo skoro vsaki ministrski predsednik in skuša svoj govor prikrojiti tako, da se ne postavlja na nobeno stran, ako že to samo po sebi ne pomenja zagotovljene večine.

Danes ni v avstrijski zbornici nobene stranke in nobenih zvez, za katere bi se vlada v vsakem slučaju lahko opirala. Treba bo iskati večino sproti: danes tod, jutri drugje.

V tem zmislu je bil tudi Beckov nagovor, ki naj je pomenjal nekaj osnutkov programa. Spretno je veslal med Scilo in Karibdo. Kjer je padla ostrejša kritika, jo je skušal s sledečo besedo ali celo lahnim poklonom oslabil. Z drugimi besedami: delal je štimungo za debato proračunskega provizorija.

Pa ministrski predsednik je pokazal tudi, da precej razume tok in zahteve časa. Izid volitev ga je očitno v marsičem izučil.

Predvsem ni pozabil omenjati, kako se je prizadeval, da se je mogla sniti sedanja zbornica na podlagi volitev po načelu splošnosti in enakosti. Hiša splošne volilne pravice — je dejal Beck — mora spoznati v delu svoje bistveno opravilo. Treba je mirnega, neprestanega in svojega cilja se zavedajočega napredovanja na političnem in gospodarskem polju.

O socialnih demokratih je dejal, da je dobro, da so prišli iz poluteme pete kurije na svetlo luč parlamentarne pravne enakosti. Rajše jih vidim tukaj, kakor zunaj na cesti. Kolikor je v njih programu — in tega je mnogo, je dejal Beck — resnično socialno-reformatičnih točk, jih hoče vlada poskusiti uresničiti.

Meščanske posedujoče stranke je svaril, naj vodijo svojo politiko bolj ljudskemu blagru prijazno, nego doslej. Le ker se doslej to ni godilo, so zmogale pri volitvah radikalne stranke.

Tudi važnost in neizmerni pomen organizacij se je navadil ministrski predsednik pravilno upoštevati in ceniti. Problem organizacije je stopil danes v ospredje vsemu javnemu življenju.

Končno je s poudarkom naglašal, da stoji popolnoma na stališču pravne enakosti vsakega posameznika in vsakega ljudstva.

Na prostoru pred ministrom se je nabralo mnogo poslancev, ki mu ob koncu njegovega govora živahno aplavdirajo.

Nato pride na dnevni red krščanskega socialista Gessmana nujni predlog o saniranju deželnih financ.

Med leti 1860—1862 je uvedla vlada avtonomijo dežel, da se s tem nekoliko oddahne. Ali sčasoma so zašle dežele v svoji financi v tak položaj, da kaže včasih uprav katastrofalno perspektivo. S saniranjem teh

razmer naj se peča zbornica nujnim potem.

Finančni minister Koritovski opiše tozadeven vladni načrt za jesensko zasedanje.

Debata o tem vprašanju je postala precej živahna. Govorili so socialisti, nemški naprednjaki in za Jugoslovane Ivan Hribar. Oglašil se je h besedi tudi notranji minister, da pobije zahtevo socialističnega zastopnika Rennerja po splošni in enaki volilni pravici i za deželne zbornice; zahtevo, za katero se je potegoval tudi ljubljanski poslanec Ivan Hribar. (Dr. Korošec, ki je slonel ves čas tik pred županom Hribarjem, je bil očitno nekoliko presenečen in z njim vred tudi nekateri drugi klerikalni poslanci slovenski: kakšen vzrok naj bo zdaj proti — liberalcem? Zdelo se je, da je imel posebno veselje za medkliske poslanec Gostinčar, ki je gledal ves čas na Hribarja — naj je dovoljena beseda — kakor na pravo eksotično čudo.)

Ko je izjavil notranji minister — mož ki se je za splošno in enako volilno pravico za državni zbor jako intenzivno potegoval — da je on in vlada proti splošni in enaki volilni pravici za deželne zbornice, je nastal v središču, kjer sede zlasti socialisti, nepopisen hrup. Proč ž njim, ljudstvu pravice, živela enakost, sedite itd., tako so kričali.

Ministra je jako dobro zavračal nemški napredni profesor (zgodovinar) Redlich. Jako hud je bil na ministra češki socialist Soukup, ki je imenoval razne vladne grofe in barone roparsko drhal. Ivan Hribar je pričel svoj govor v slovenskem jeziku in je nadaljeval v nemškem. Kakor okrog drugih govornikov, tako se je nabrala tudi okoli njega cela gruča poslancev. Na eni strani mu je slonel Korošec, na drugi je sedel (tudi drugače njegov zbornični sosed) Roblek. Zavzemal se je odločno za splošno in enako volilno pravico tudi za deželne zbornice, in če vlada noče, bo morala. Da se razbremene občine, je zahteval, naj prevzame učiteljstvo država med svoje uradnike in jih ona plačuje.

Za Hribarjem je govoril še Čeh Prokeš, nato pa je bil sprejet konec debate. Glavnim govornikom pa je voljen poljski poslanec Abrahamovič, kontra žid Diamant.

Prihodnja seja je v petek. J.

Pismo s Hrvaškega.

(Banova demisijska. — Novi madžarski komisar. — Nadaljna borba.

V Zagrebu, 26. junija. Wekerle je jel izvajati svojo grožnjo, s katero je hotel ostrašiti hrvaško delegacijo, da bi ne obstruirala. Wekerle je odšel na Dunaj in tam so nas izročili na milost in nemilost Madžarom.

Prevarile so nas vesti, da je kralj odbil Wekerleja z njegovimi predlogi, nasprotno, kralj je dal Wekerleju popolno pooblastilo, da z nami temeljito obračuna.

Dogodilo se je to, kar se je pre-rokovalo: Madžari so spretno odgodili svojo krizo, odgodili so svoj konflikt med kraljem radi ustavnih garancij, da bi tem laglje zlomili odpor hrvaškega naroda. Ban grof Pejačević, ki je mimo vsega drugega še tudi resno bolan, je bil poklican v Budimpešto. Tam mu je Wekerle hotel predložiti njegovo slabost ter ga pozval, naj pregovori hrvaško delegacijo, naj preneha z obstrukcijo. Grof Pejačević je, predno se je pričela borba, trdil se na vse načine, da bi se sklenil kompromis. V enem izmed svojih pisem sem razložil stališče grofa Pejačevića v tem sporu napram koalicijskim organom, ki so neprestano zatrjevali, da vlada popolna solidarnost med banom in hrvaškimi delegati. On je aristokrat, odgojen madžarski, ki je bil pod Khuenom zelo nasilen veliki župan. Ko je za Khuenom postal ban, je sprva za časa podbana Šumanovića vladal precej ustavno; kasneje pa se je vdal popolnoma Tomašiću, ki je oživil Khuenovsko tiranstvo, dokler niso 3. maja l. 1906. pali madžaroni. Na kraljevo željo je ostal ban ter sklenil z našo koalicijsko pakt, v kate-

rem se je zavezal, da bo strogo ustavno vladal in da ne bo ničesar pričel brez dogovora z njo.

To se mu mora priznati, da je to obljubo izpolnjeval in da je prepustil vlado popolnoma oddelnim predstojnikom. Največ je zakrivil podban dr. Nikolić, ki ni imel smisla za notranje reforme in pustil vkljub zaklinjanju koalicijskih poslancev intaktno madžarsko upravo. Nastavili so se samo trije novi veliki župani, vsi drugi Khuenovci pa so ostali na svojih mestih.

To pa se bo kruto maščevalo. Ko grof Pejačević ni mogel pregovoriti naših delegatov, oziroma tega najbrže ni poskušal, da bi odnehali od obstrukcije, je odpotoval na Dunaj in kralj je danes sprejel njegovo demisijsko.

V Zagrebu je naravno vzbudila ta vest veliko senzacijo. Toda dose-daj vlada povsod pri nas zelo bojevito razpoloženje: nikogar ni deprimiral ta prvi korak Madžarov proti nam.

Sedaj smo zopet vsi v opoziciji.

Ministrski predsednik Wekerle se je pobigal, predno je izposloval Pejačevićovo demisijsko, za naslednika, za pacifikatorja Hrvaške. In našel je pravo sliko Khuenovo. Predsednik banskega sodišča — druge naše instance — Rakodeczay bo novi naš „ban“, v resnici pa poslani madžarski komisar. On je bil za časa Khuenovega tiranstva na glasu kot njegov najzvestejši zaupnik v sodnijski službi, kot tip sodnijske korupcije. Najprvo je bil državni nadpravnik, ki je neusmiljeno preganjal opozicijske časopise. Pred tem je služil na Ogrskem, zato zna madžarsko. Ni pa rodom Madžar, kakor bi se sodilo po imenu, temuč si je sam ime madžariziral. Imenoval se je poprej Fuček. Pozneje je bil predsednik sodnega stola. Kot tak je predsedoval tisti glasoviti razpravi leta 1895. proti hrvaškim dijakom zaradi zažiga madžarske zastave. Še za Khuenove vladne se mu je pripetila neprilika, ki ga dovolj karakterizuje. Imel je neko posestvo v požeškem okraju. V občinskem svetu se je ostro spoprijel z nekim kmečkim občinskim odbornikom. Ta kmet se je protivil, da bi se na občinske stroške zidal neki kanal, od katerega bi imel korist edino g. Rakodeczay. V tej svoji jezi, ker se mu kmetje niso dali opehariti, je zaklical kmetu psovko „ti osel“. No, kmet mu je brž pokazal, da ni njegov „osel“ — tožil ga je zaradi razžaljenja časti. In okrajno sodišče je obsodilo predsednika višjega sodišča na tri dni zapora. Ali seve — višja instanca ga je oprostil — ter mu s tem omogočila, da danes zasede bansko stolico.

Rakodeczay je bil že poprej nepriljubljen v javnosti kot sodnik; sedaj pa ko se predzrne v tem težkem času storiti tako izdajstvo, pozdravi ga takoj in spremi globoko sovraštvo vsega naroda.

In tu se takoj kaže stara slika. Dočim pozdravljajo tega madžarskega komisarja koalicijski časopisi z ostrimi članki ter mu napovedujejo najodločnejšo opozicijo, se Frank posmehuje v svojem „Hrv. Pravu“ koaliciji, a o bodočem „banu“ si ne upa reči niti žal besedic! Igral mu bo zopet „načelno opozicijo“, kakor je bilo za časa Khuenov. Ali najbrže ne bodo šli vsi pristaši na lim.

Vsakdo vprašuje: kaj sedaj? Kaj bo vse storil Rakodeczay, da nas ustra-huje? Za sedaj naznanja, da ne razpusti sabora takoj, temuč počaka, ali bi morda le mogel vladati — s tem saporom. No kmalu ga mine volja. Nove volitve smemo potemtakem pričakovati vsaj na jesen.

Najhujše je za nas, ker se nam ni posrečilo izvesti volilne reforme. Po sedanjem Khuenovem redu ima vsa Hrvaška in Slavonija 50.000 volilcev, kakor kak okraj v Avstriji. Pri tem pa še javno glasovanje! S pritiskom, z bajonetno znano staro volilno prakso se pač da mnogo doseči. Toda kako dolgo? V tem letu nove ere pa se je vendar močno povzdignila zavest naroda, ki dobil je

vero v svojo moč. Ni težavno za volilno devizo.

Vsekakor nastane za nas, preden smo se nadjali, preden smo se popolnoma uredili, težka doba krize in boja.

Upajmo, da zmagonosno prebijemo to dobo.

Jezikovno vprašanje v parlamentu.

Dunaj 27. junija. V češkem klubu je bila danes zelo živahna debata o parlamentarnem jeziku. Agrarci in narodni socialisti so izjavili, da zahtevajo brezpogojno, da se morajo češki govori protokolirati. Te dve skupini sta prodrli proti Mladočehom in češkim klerikalcem s sklepom, da češki poslanci ne pregovore v parlamentu besede, dokler se ta zadeva ne reši. Vsled tega sklepa tudi ni danes govoril posl. dr. Herold k debati o saniranju deželnih financ. — Po seji je šla deputacija čeških poslancev v tej stvari k ministrskemu predsedniku baronu Becku, ki je odgovoril, da je stvar zelo težavna (?) in da se bo skušal o tem sporazumeti z nemškimi strankami (?).

Praga 27. junija. Češki klub je sklenil 10 dnevni rok za pogajanje z vlado zaradi protokoliranja čeških govorov. Ako se v tem času ne ustreže njihovi zahtevi, morala bo češka zveza pričeti z obstrukcijo.

Kvotna deputacija.

Dunaj, 27. junija. Danes popoldne se je konstituirala avstrijska kvotna deputacija ter si izvolila dvornega svetnika Czylarza za načelnika, dr. Abrahamoviča za podnačelnika in barona Schwegla za poročevalca. Seji sta prisostvovala ministrski predsednik baron Beck in finančni minister dr. vit. Korytovsky. Baron Schwegel je predlagal, naj se še ne sklepa o kvoti, ker še nima nuncijske ogrske vlade. Posl. dr. Ellenbogen je izjavil, da je kvota v tesni zvezi z nagodbo ter se mora tudi obenem z nagodbo rešiti. Ako pa se kvotno vprašanje reši še sedaj, predlaga kvotno razmerje 50:50. Posl. dr. Stransky je pripomnil, da se po zakonu mora kvota rešiti samostojno. Pridružuje pa se poročevalcu ter predlaga, naj se glasovanje odgodi do jutri, da pride nuncij ogrske vlade.

Sprememba poslovnika.

Dunaj, 27. junija. Danes je vlada predložila napovedani zakonski načrt o spremembi poslovnika državnega zbora. V glavnem se ta predloga krije z vladnim načrtom, ki ga je vlada predložila v tej stvari lanskega spomladi povodom volilne reforme. Sedanji načrt se razlikuje od prvega v sledečih točkah: Mesto treh dni se določita le dva dneva v tednu za obravnavanje vladnih predlog, in sicer torek in sredo. Vsak petek je določen za razpravljanje o iniciativnih predlogih. Zbornica pa sme na predlog predsednika skleniti z dvetretjinsko večino, da se tudi ob določenih dveh dnevih prekine razprava o vladnih predlogih ter se začne razpravljati druge nujne stvari. Nadalje je obligatorični rok za poročanje odsekov nadomeščen s fakultativnim. Stvarni popravki, ki lahko privedejo do novih debat, se ne bodo smeli prijavljati v dosedanjem obsegu. O vladnih predlogih se bo smelo glasovati po imenih le na zahtevo 100 poslancev. Proračunskemu odseku se določi šesttedenski rok za poročanje, a generalna debata o proračunu bo v zanaprej mnogoto krajša, ker dobi vsak govornik določen čas, kako dolgo sme govoriti. Za vlaganje interpelacij je potrebnih 25 podpisov. Nemški poslanci niso zadovoljni z vladnim načrtom, zato pa tudi ni dosti upanja, da bi bil sprejet v sedanjih obliki.

Novi vrhovni nadzornik avstrijske armade.

Dunaj 27. junija. Cesar je imenoval na mesto nadvojvode Friderika za vrhovnega poveljnika avstrijske armade dosedanjega načelnika Bosne in Hercegovine, podmaršala barona Alborija. Kdo pride na Alborijevo mesto, še ni določeno!

Hrvati v ogrskem državnem zboru.

Budapešta, 27. junija. V današnji seji je bila sprejeta ob splošni debati predloga o regulaciji plač železničarjem, nakar je zbornica med splošnim nemirnim prestopila v podrobno razpravo. Pri § 15 je predlagal posl. dr. Lorković, naj dobe železničarji, za katere ni skrbjeno v predlogu, 20 odstotno zvišanje plač. Predlog je bil odklonjen. Posl. grof Battyanij je predlagal, naj bi dobila regulacija veljavo nazaj s 1. januarjem t. l. Proti predlogu je govoril minister Kossuth, nakar je bil odklonjen. Vsi drugi predlogi so se sprejeli. S tem je bilo rešeno drugo branje predloge. Tretje branje se vrši šele potem, ko se reši predloga o službeni pragmatiki.

Sprememba na hrvaški banski stolici.

Budimpešta, 27. junija. V lastnoročnem pismu na odstopivšega bana grofa Pejačevića mu izreka cesar priznanje.

Dunaj, 27. junija. Deputacija hrvaških državnih poslancev je bila danes pri odstopivšem banu grofu Pejačeviću ter mu izrekla popolne simpatije za njegovo postopanje.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

Dunaj, 27. junija. Trgovinska pogajanja s srbskimi delegati tečejo popolnoma gladko, tako da je skoraj gotovo, da bodo 1. julija trgovinske razmere s Srbijo popolnoma v redu. Nekoliko težkoč dela le še tarifa za sladkor in papir.

Vinorejski izgredi na Francoskem.

Pariz, 27. junija. Nemiri na jugu so provzročili državi že dosedaj 3.200.000 frankov izrednih izdatkov. Vodja izgrednikov Albert je izjavil pri prvem zaslišanju, da se ni hotel vovejati ne proti ljudem ne proti zakonom, temuč je hotel rešiti le vinorejce.

140. občni zbor kmetijske družbe kranjske.

(Konec.)

Izmed posameznih ukrepov glavnega odbora za pospeševanje kranjskega kmetijstva je omeniti:

Kmetijsko rastlinstvo je glavni odbor pospeševal s tem, da je udom naročal dobrega semenja.

Posebno dobri so bili to leto trajni družbeni uspehi pri uvažanju in porabi umetnih gnojil. Leta 1906. se jih je porabilo 286 vagonov, torej ravno za 66 vagonov več kakor leta 1905. Dosedaj so se na Kranjskem umetna gnojila večinoma rabila le za travnike, a sedaj so jih naši udje pričeli rabiti tudi za žito, fižol in krompir. Leta 1906. se je v ta namen porabilo že kakih 60 vagonov gnojil.

V tekočem letu, t. j. leta 1907. Kranjska prav gotovo porabi že 400 vagonov umetnih gnojil ter bo s to porabo primeroma med prvimi, če ne prva dežela v Avstriji. Sme se neoporečno trditi, da kranjski kmetje danes v Avstriji primeroma največ umetnih gnojil porabijo.

Vinstvo je družba pospeševala s tem, da je posredovala dobavo zanesljivo dobre in cene modre galice in žveplene moke.

Za pospeševanje vinske kupčije in vinstva sploh je glavni odbor priredil meseca novembra 1906 v Ljubljani 3dnevno vinsko razstavo v zvezi z vinsko pokušnjo, ki se je izborno sponesla in je bila zelo dobro obiskana.

Sadjarstvo je družba pospeševala kakor druga leta, v prvi vrsti s tem, da je oddala mnogo tisoč sadnih dreves.

Govedorejo je družba pospeševala s tem, da je skrbela za dobavo čistokrvnih bikov plemenjakov. L. 1906. je družba oddala 72 bikov plemenjakov. Poleg tega je družba izplačala iz državne podpore 780 K nagrad onim živinorejcem, ki so imeli subvencijske bike čez določeni dve leti za pleme. Uspehi pospeševanja govedoreje od strani družbe so naravnost veliki in se kažejo v boljši kakovosti kranjske govedi. Zadnje desetletje je glavni odbor pričel v ljubljanski okolici ter v političnih okrajih Logatec in Postojna z upe-ljavo bikov simodolskega plemena z najuspešnejšimi uspehi.

V prospeh mlekarstva je družba vedno marljivo delovala, saj

je že več kakor trideset let preteklo, odkar je osnovala prve mlekarne zadruge. L. 1906. je bilo na Kranjskem 77 mlekarških zadrug, torej 12 več kakor v letu 1905., in 12 planinskih sirarnic. Te zadruge in sirarnice so razpečale 12.350.000 litrov mleka in so zanje dobile 2¹/₂ milijona kron. Poleg omenjenih zadrug in planinskih sirarnic je v tem letu delovalo tudi več zasebnih mlekar, ki so razpečale okroglo 1.000.000 litrov mleka. Skupni dohodek vseh mlekar je torej znašal kakor 2.000.000 kron ter je njih promet dosegel okroglo 4 milijone kron. Ker so ti dohodki iz mlekarstva skoraj docela novi, se sme trditi, da oni del naših živinorejcev, ki so člani mlekarških zadrug, dobivajo novih dohodkov v znesku 2 milijonov, kar je primerno glavni 40 milijonov kron.

Svinjerejo je družba pospeševala z oddajo čistokrvnih plemenitih prašičkov velike bele angleške pasme. Oddalo se je vsega skupaj 127 plemenitih prašičkov.

Naše domače prašičje plemo je sedaj vsled družbenega delovanja skoraj docela prekrizano z angleško veliko belo pasmo ter je vsled tega glede kakovosti močno izboljšano ter vedno bolj zadostuje zahtevam velikega prometa.

Konjerejo je pospeševal samostojni konjerejski odsek, ki je skoraj popolnoma neodvisen od družbe. Predsednik konjerejskega odseka je družbeni podpredsednik, g. Povše.

Glede delovanja konjerejskega odseka l. 1906. je omeniti sodelovanje pri prireditvi konj, oziroma njegova prireditve v 9 krajih dežele; razredba kobil da se pravilno pridele državnim žrebecem; nakup žrebcev za deželo v Radavcu, Judenburgu in Ensu; pregledovanje žrebet, ali naj se predlagajo, da bi dobila državno podporo za vzrejo itd.

Pospeševanje čebelarstva je glavni odbor prepustil »Slovenskemu čebelarstvu«, ki jako marljivo deluje. To društvo marljivo prireja čebelarstvo shode po vsej deželi, izdaja poseben čebelarški strokovni list ter šteje danes že nad tisoč članov. Glavni odbor je društvu za leto 1906. izposloval 1000 K drž. podpore.

Za pospeševanje ribarstva na Kranjskem skrbi okrajni ribarski odbor v Ljubljani, ki mu je družba za leto 1906. izposlovala 1000 K drž. podpore.

Največjo važnost je glavni odbor pokladal na kmetijski pouk. Razen pouka v družbeni podkovski šoli in gospodinjiski šoli se je za kmetijski pouk skrbelo ustnim potom in s pomočjo tiska. Oba potovalna učitelja, ki sta pridružena družbi, in pa deželni komisar za vinstvo so imeli v letu 1906. na stotine kmetijskih predavanj, vsled česar so bili člani in kranjski kmetovalci sploh v neprestani dotiki z družbo. — Z družbenim glasilom »Kmetovalec« je glavni odbor redno deloval za razširjanje kmetijske znanosti ter je poleg tega izdal več posebnih kmetijskih strokovnih knjig in spisov.

L. 1906. je glavni odbor priredil v Dol. Logatcu drugi osemtenedenski mlekarški tečaj pod vodstvom potovalnega učitelja za mlekarstvo g. Legvarta. Ta tečaj je imel zelo dober uspeh. Letos se tak tečaj, in sicer trimesečen, vrši prav sedaj na Vrhniki.

V letu 1904. s tolikim uspehom pričeto prirejanje poučnih kmetijskih potovanj se je tudi v letu 1906. nadaljevalo. To leto se je namreč priredilo poučno potovanje na Solnogrško, da bi se udeleženci tamkaj poučili o reji pingavske govede. Voditelj na tem potovanju je bil potovalni učitelj za mlekarstvo g. Legvard, a udeležili so se ga posebno člani novoustanovljene živinorejske zadruge v Selcah. Jeseni leta 1906. je bilo pod vodstvom g. deželnega komisarja za vinstvo Gombača prirejeno poučno potovanje na južno Tirolsko, da bi se udeleženci poučili o tamošnjem vinstvu in sadjarstvu, potem so pa šli na razstavo v Milan.

Glavni odbor bo v bodočnosti prirejal večredne poučne kmetijske tečaje. Leta 1907. so se vršili že 4 taki tečaji, in sicer trije večredni živinorejski tečaji v Gornjih Gorjah, v Komendi in v Prevojah ter tri dneveni mlekarški in perutninarški tečaj za žene in hčere kmetovalcev v družbeni gospodinjiski šoli v Ljubljani.

Iz tu podanega letnega poročila je posneti vsestransko delovanje glavnega odbora v prid kranjskemu kmetijstvu. V ne posebno povoljnih razmerah naše družbe se mora denarni obrat, ki je letos preokročil poldrugi milijon kron, in poleg tega še popisani intenzivni kmetijski pouk ter obširno literarno delovanje na kmetijskem polju smatrati za prav veliko delo. Vsa tu navedena števila bi pa bila brezpomembna, če bi ne bilo zaznati tudi uspeha. Omenjeni novi dohodki iz mlekarstva, v kakovosti in količini izboljšana govedoreja in prašičja reja, pomnoženi pri-

delek vsled porabe umetnih gnojil itd. pomenja povišanje dohodkov kranjskih kmetovalcev na leto za več milijonov kron, za družbo pa velepomemben uspeh.

V imenu glavnega odbora mi je čast predlagati:

1. Občni zbor vzemi to poročilo na znanje, in

2. izreči zahvalo c. kr. vladi, deželnemu odboru in kranjski hranilnici, ki so družbo pri njenem delovanju veledušno podpirali.

Poročilo se je vzelo odobruje na znanje in sta se oba predloga soglasno sprejela.

Družbeni račun za l. 1906 in proračun za leto 1908. sta bila družbenikom doposlana.

Računski sklep konci leta 1906. izkazuje 804.368 K 23 h dohodkov ter 774.402 K 81 h stroškov. Denarni promet je znašal 1.608.752 K 46 h.

Inventura in obem bilanca izkazuje 143.428 K 44 h aktiv in 57.015 K 19 h pasiv. 31. dec. 1906 je bilo družbenega aktivnega premoženja 86.413 K 25 h.

Proračun za leto 1908. izkazuje 669.900 K dohodkov in 669.100 K stroškov.

Računski sklep, bilanca in proračun so bili brez ugovora odobreni.

Pri volitvi predsednika je bil iznova z navdušenjem per acclamationem izvoljen g. Oton pl. Detela, ki se je iskreno zahvalil za to čast in obljubil nadalje delovati v prosoh družbe.

Za odbornike so bili izvoljeni per acclamationem iznova gg. Henrik baron Lazarini v Smledniku, Josip Pogačnik v Podnartu in Viljem Rohrmann na Grmu. Namesto gg. Vavilava Gola in dr. Tomaža Romiha pa gg. deželni komisar Fran Gombač in kanonik Anton Kalan.

Družbena pravila so se nato izpremenila v §§ 12, 21, 22, 29 in 35. Omenjamo samo § 12, kateri se je izpremenil, da se stalno nastavi tajnik in drugi družbeni uradniki po 10letni službeni dobi s pravico do penzije.

Ustanovitev novih podružnic v preteklem letu se je potrdila.

Glavnemu odboru se je dovolilo, da najame družba 10.000 K za konjerejski odsek.

Nato je predsednik trgovske zbornice gosp. Lenarčič stavil sledeči predlog:

V svrhu uspešnejšega delovanja kmetijske družbe na moderni zadrugi podlagi in v svrhu samopomoči kmetijskega stanu zasnuje se kmetijska družba poleg nje sedanje oblike še v zadrugi obliki tem načinom, da vsaka podružnica iz svojih članov zasnuje zadrugo z omejenim poročtvom in razmerno majhnimi deleži na podlagi zadrugnega zakona v svrhu nabave kmetijskih potrebščin. Po razvitku zadrugnega življenja razširi se delokrog zadrug podružnic na razne kmetijske pridobitne svrhe. Tajniška opravila v zadrugah-podružnicah opravljajo plačani tajniki, ki začetkom opravljajo tajniška opravila za več sosednih podružnic skupno, dokler posli ne narastejo toliko, da imajo tajniki s posameznimi podružnicami opravka dovolj.

Centralni odbor kmetijske družbe se popolni v zadrugo centralo s poslovičim in nadziralnim oddelkom. Družbena pisarna opravljaj agende zadrugne centrale. Gmotna sredstva družbe služijo naj kakor doslej če tudi v drugi obliki zadrugo centralnim namenom. V pokritje zadrugno-centralnih stroškov prispevajo podružnice razmerno po njih razvitku.

Centralnemu odboru se naroča, da izdela pravila v sporazumu z deželno vlado za tako preosnovno ter skliče kakor hitro mogoče izreden občni zbor, na katerem poroča o zadrugnem osnutku ter predloži nova pravila temu občnemu zboru v potrjenje.

Zoper ta predlog je bil župnik g. Hladnik in poudarjal med drugim, da je naperjen proti zadrugi zvezi.

Ko je gosp. predlagatelj ovrzel Hladnikove pomisleke in ko se je za predlog zavzel še g. Tavčar, je bil ta sprejet soglasno. Proti so glasovali le 3 člani.

Nadučilni gosp. Žirovnik je predlagal, naj glavni odbor deluje, da se vpeljejo pri vsjakih tedenskih predavanjih, za kmetijske sinove kmetijske itd. Sprejeto.

Nato so bili sprejeti predlogi podružnic in sicer:

1. dolske podružnice, naj se občni zbor vrši v prvih mesecih leta, v zimski dobi, (utemeljeval g. Smolej);

2. bohinjske podružnice, naj bi izposloval glavni odbor pri deželni vladi in dežel. odboru, da bi živinozdravnik prihajal v Bohinj vsaj dvakrat ali trikrat na mesec, (utemeljeval g. Piber);

3. novomeške podružnice, naj kmetijska družba izda vzorne načrte kmetijskih stavb, (utemeljeval gosp. Rohrmann);

4. kostanjeviške podružnice, naj se »Kmetovalec« razširi, da se bodo

priobčevali v njem agrarno politični članki (utemeljeval g. Bučar);

5. kostanjeviške podružnice, naj glavni odbor preskrbi, da se bo vršilo več kmetijskih tečajev zlasti po Dolenjskem (utemeljeval isti);

6. vodiške podružnice, da se še to leto odda mesto čebelarkega nadzornika na Kranjskem kakemu Kranjcu, (utemeljeval g. Slapšak);

7. mokronoške podružnice, da se deluj nato, da se ustanovi čimprej splošna dežel. zavarovalnica (utemeljeval g. Hladnik);

8. mokronoške podružnice, naj se ustanovi trtnica za ves krški okraj, sedanja trtnica mokronoška naj se pa razširi, (utemeljeval gospod Zupančič);

9. kamniške podružnice: a) deluj se nato, naj se spremeni poselski red in se vpelje zavarovanje poslov, b) lovski zakon naj se spremeni v prid kmetijstva (utemeljeval gospod Benkovič); gospod Povše je naznanil, da se je v sredo ustanovila na Dunaju med državnimi poslanci agrarna zveza, katera šteje okoli 200 poslancev.

Nato je stavil g. Lenarčič sledeča dva predloga, ki sta bila soglasno sprejeta:

1. Centralnemu odboru se naroča, da sestavi načrt zakona v obrambo deteljne predenice,

2. istemu odboru se naroča, naj temeljito prouči vzroke izseljevanja poslov v Ameriko in da nasvete državnemu zboru in dežel. vladi, kako bi se to izseljevanje omejilo.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, je bilo zborovanje končano ob tričetrt na eno.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. junija.

— **Dežel. predsednik Schwarz,** ki se nalašč trudi, da bi snedel Slovincem ravnateljsko mesto na prvi ljubljanski gimnaziji, je pa zopet jako nervozno-občuten, kadar se gre za pravice nemške narodnosti v deželi. Videti je, da vodi tega suhega germanizatoriča načelo: Slovincu smeš nogo zlomiti, Nemcu pa ne smeš niti lasu zakriviti! Po tem načelu se ravna, ko hoče Profta vsiliti slovenskim dijakom. Ko pa je dr. Iso Reja na lastno pest pisal dvema nemškima tveškama pismi, v katerih si je kot zdravnik v deželni bolnici kratkoma prepovedal nemške dopise, doposlal je deželnemu glavarju jekleno pismo, češ, da se morajo takoj odpraviti škandalozne razmere v deželni bolnici. To je storil možiček, desi se mu je bilo že pod roko povedalo, da je deželni odbor dotično zadevo zopet na legalno stališče postavil. Ta nervoznost na korist dvema nemškima prednicama je gotovo čudna, posebno pri človeku, ki ima, kar se tiče prve gimnazije v Ljubljani nasproti slovenskemu narodu v deželi, kateri vendar nekoliko več pomenja nego nemška prednica, trdo kožo kot slon, ki je star 200 let! Mislili smo, da nam ne bode treba več pisati o dr. Rejevi aferi. Mož je Ravniharjev in Stojčev privrženec, zatorej je naravno, da ga posvedrana omenjena politika skušata izkoristiti za poparjeno in zadolženo gospodarsko ali pravzaprav negospodarsko svojo klikico. Mi bi jima tega veselja ne kalili, da ni zadnja »Nova Doba« pisala o tej aferi, češ, da zastopnik narodno-napredne zalege — vzlic temu trdita Ravnihar kakor Stojč, da sta vsikdar stvarna in dostojna — v deželnem zboru ni storil svoje dolžnosti. O tem se ne bomo prepirali niti z Ravniharjevo trdo bučico, niti s Stojčev. Opozarjati pa moramo na to, da je stališče deželnega odbornika nasproti početju dr. Reje morda vendar nekoliko različno od stališča mladega dijaka, ki misli, da v svoji napetosti lahko vsak hip zvezdo z neba skreše! Deželnega odbornika sme pri takih aferah voditi zgolj le zakon. In vsakemu odraslemu možaku mora jasno biti, da je bilo postopanje dr. Reje, in naj si je izviralo še iz tako domoljubnih nagibov, kruto kršenje veljavnih državnih in deželnih zakonov. To je dr. Reja končno tudi sam poznal, in gotovo je, da zdravnik, ki je v deželni bolnici samo hospitant, nima niti poklica niti oblasti, na lastno roko vpeljati reformo, katera očitno nasprotuje obstoječim deželnim predpisom. Če bi se praktikant pri ljubljanskem magistratu postavil po robu ter vrnil nemški stranki

dopis, češ, jaz si prepovedujem take dopise, bi bila to otročarija, in stvar bi se čisto nič ne spremenila, in naj bi se sam župan postavil za svojega praktikanta. V tem smo lahko edini: kakor na magistratu, tako tudi v deželni bolnici ne moremo odpraviti nemških dopisov, in naj bi se večina v deželnem odboru milijonkrat za to izrekla! Kar je pri dr. Rejevi aferi slovensko javnost razburjalo, ni bilo to, da zastopnik narodno-napredne zalege v deželnem odboru ni storil svoje dolžnosti, razburjalo jo je le postopanje, klerikalno prevlečenega nemškega grofa Barta, ki je pri tej malenkostni aferi nastopil, kakor da je celo kranjsko nemštvo v nevarnosti, in ki je nasproti akademsko izobraženemu možu nastopal, kakor da bi imel pred sabo nezrelega fantalina. Javnost se je čutila užaljena po tisti aristokratski ošabnosti, katera izvira iz vejnatga prepričanja, da je grof že radi tega nekaj, ker je grof. To je dajalo signaturo dr. Rejevi aferi, deželni odbor kot tak pa se ni mogel podati na drugo stezo nego na ono, katero mu predpisujejo zakoni. S tem je ta afera za nas doganala!

— **Dr. Krek** je v »Slovincu« razkril svojo dušo, svojo najintimnejšo notranjost. Iz tega razkritja posnemamo, da tare moža grozna skrb, da bi poslanci slovenske ljudske stranke glede Profta ničesar doseči ne mogli. In kako to? Ker v deželi še ni volilne reforme, po kateri bi v deželnem zboru bila zastajena večina slovenski ljudski stranki. To se pravi po domače: poslanci omenjene stranke glede Profta ničesar ne bodo dosegli, ker ničesar doseči ne bodo hoteli! Obnašali se bodo nalašč tako zaprano, da bo vsak portir pri ministrstvih lahko sprevidel, da pošteniaki le na videz nekaj rohne, da jim je pa prav, če se vlada na to rohenje nič ne zmeni. Vse to pa zategadelj, ker se noče za Kranjsko sprejeti volilna reforma, po kateri bi Krekovi prišli do stanovitne večine. Dotična izvajanja g. profesorja se ne odlikujejo po posebnih logiki. Nasprotno, ta logika je skoraj tako obrabljena, kakor so obrabljeni dr. Kreka visoki škornji! Slovenska večina mora biti deželnemu zboru zagotovljena! Dobro! Pa je zagotovljena po volilni reformi, kakor je bila predložena zadnji zbornici? Gotovo ne! Dokler daje volilni zakon Nemcem v deželi 11 zastopnikov — in Krekova volilna reforma jih jim daje — bodo ti zastopniki vsekar jeziček na tehtnici, če bode dvoje slovenskih strank v deželi! Ako pa je v deželi ena sama slovenska stranka, daje pa je sedanji volilni red jamstvo za stanovitno slovensko večino! Potem ne potrebujemo Evangelistovih mačjih solza! Ali dr. Krek je nalašč mutast — ker svetu ne pove, da je obstrukcija v deželnem zboru tekla proti Schwarzovi volilni reformi v prvi vrsti zategadelj, ker je ta volilna reforma 11 nemških zastopnikov z materino ljubeznijo štivila, dočim je narodno-napredno stranko hotela oropati. Dr. Krek je pa tudi nalašč slep, ker meni, da je slov. večina le tedaj zagotovljena, če se oropa narodno-napredna stranka, nemška stranka pa po pasje ponižno v miru pušča. Tu naj pokažejo prijatelji ljudstva svoj pogum! Če je kje reforma potrebna, potrebna je pri velikem posestvu. Grdo kričati po ti reformi, na drugi strani pa soglašati s tem, da petdeset večinoma praznih glav ne vedno voli deset zastopnikov v deželni zbor, to je kravja politika, za katero se ogreva k večjemu dr. Krek. Naš položaj je jasen! Reforma bodi, pa na celem polju deželnega zastopstva. In če že morajo ostati kurije, naj ostane tudi kurija — najvišjih davkoplačevalcev v deželi. Potem imej splošna kurija magari tudi 10 zastopnikov! Ali brez reforme velikoposestniške kurije — ne bo volilne reforme! To pa radi tega ne, ker soglašamo z dr. Krekom, da ima deželna volilna reforma namen, ustvariti v deželni zbornici zanesljivo slovensko večino!

— **Protest „Naše zveze“ proti imenovanju prof. Profta.** Znano je glasovanje v deželnem šolskem svetu glede nasveta trojice za ravnateljsko mesto na prvi državni gimnaziji v Ljubljani. Vlada je tu porabila ves svoj pritisk, da je v trojni predlog prišel profesor Proft, tako da se je bati, da ravnateljsko mesto zasede zagrižen Nemec. Drugega vzroka pač ni imela vlada, ko je z nemškim kandidatom silila v ospredje. Ker je prva državna gimnazija po ogromni večini dijakov slovenska in ker z zakonitega in pedagoškega stališča ni dopustno, da bi se slovenska mladina izročila vodstvu moža, ki sovraži slovenski narod in ki je to sovraštvo že nešteto krat zasvedočil, sklenil je odbor »Naše zveze« resolucijo, s katero protestuje proti morebitnemu imenovanju prof. Profta. V tej resoluciji se posebej poudarja, da profesor Proft ni zmožen slovenskega jezika in da je kot Nemec fanatičen nasprotnik slovenskega naroda ter da njegovo imenovanje ne bi ni najmanj vplivalo na ublaženje narodnostnega prepira. Ta resolucija se je poslala ministrstvu, za bogočastje in nauk, a o tem se je obvestil naš državni poslanec g. Ivan Hribar.

— **Schweglovi „štifelpucarji“.** Klerikalno-nemška zveza gre v klasje. O postopanju klerikalnih politikov glede imenovanja vsenemškega Profta govorimo na drugem mestu. Tu hočemo le pribiti govorico, ki je razširjena med ljubljanskimi Nemci. Proti sklepu obč. sveta za stran samoslovenskih uličnih napisov je znano kazinsko omizje pod vodstvom dr. Egerja vložilo protest. Tako pametni so Nemci že, da si od papirnatih protestov nič posebnega ne obetajo. Toliko več pa si obetajo od pomoči svojih klerikalnih zaveznikov. Nemci čisto nič ne prikrivajo, da so klerikalci dolžni preprečiti samoslovenske napise. Pa nikar misliti, da smatrajo Nemci kot moralno dolžnost klerikalcev, onemogočiti samoslovenske napise, ker so Nemci glasovali za Hansa Kregarja, gürtermeisterja v Ljubljani. »Ne, Nemci pravijo, da imajo čisto določen pakt s klerikalci in da ta, pred državnoborskimi volitvami sklenjeni pakt nalaga klerikalcem dolžnost: 1. spraviti v ljubljanski obč. svet več Nemcev; 2. ohraniti Ljubljani značaj dvojezičnega mesta. Ta druga točka opravičuje Nemce, zahtevati od svojih klerikalnih zaveznikov, da morajo preprečiti samoslovenske napise. Bomo videli, če bodo klerikalci imeli pogum, slovenski Ljubljani s silo vzdržati slovensko-nemški značaj.

— **Resnična zabava in pravo razvedrilo** v teh vročih dnevih je čitanje »Slovenca«. Vsi črni naklepi njegovih patronov so se izjalovili; vse njihove hinavske in zavratne nakane so splavale po vodi, in zdaj jih vije in meče vprav božjastna jeza. Sturpene sline pljujejo okrog sebe, s svojimi praznimi glavami butajo ob zid a kaj, ko je njih jeza in njih psovaje le izraz onemoglosti. Hribarja napadajo, ga sramote, insultirajo in zasmehujejo, takisto Ploja in začeli so streljati tudi že na Tržačane in Hrvate. Toda vse te »bombe« »poerkajo« sproti in nobena ne doseže svojega cilja. Zaman vse trud, zaman vse vpitje. Ker to vemo, zato nam je čitanje »Slovenčevih« izbruhov le v zabavo in v razvedrilo. Le nadaljujte, gospoda »Slovenčeva« — vsaj Vsenemci sočustvujejo z vami in umevajo bol svojih zaveznikov, in otrajajo z bratsko ljubeznijo Šusteršiču in Kreku solze. Morda jih to potolaži, naše ljube »Slovenčevce«, saj je tudi nekaj vredno, da sta zdaj Šusteršič in baron Schwegel tako topla prijatelja.

— **Naši klerikalci in Hrvatje.** Odkar so hrvaški poslanci odpovedali brezpogojno pokorščino klerikalnemu gromovniku Šusteršiču, nima »Slovenec« zanje nobene dobre besede več. Hrvaški poslanci so v tistem trenutku, ko so okrenili hrbet Šusteršiču, postali »bedasti politiki« in »Slovenec«

Jim po vrsti našteva vse bedastoče kakor se izraža, kar so jih zakrivali tekom svojega političnega delovanja. Največjo neumnost so zagrešili hrvaški poslanci po seveda merodajnem „Slovenčevem“ mnenju s tem, da so sklenili reško resolucijo, drugo enako veliko neumnost pa so storili, ker so se „obrnili k slovenskim liberalcem“. Res, hude grehe so si napravili hrvaški poslanci na svoje rame! Samo to je dobro, da Hrvatstvo za te grehe ne bo treba iskati odveze niti pri Šusteršiču, niti pri pobožnem „Slovencu“. Kar se tiče reške resolucije, naj bodo klerikalci le lepo tihi in naj si prihranijo kritiko o poslovanju hrvaških poslancev v tem oziru le za-se. Dejstva so pokazala, da je bila reška resolucija, da rabimo besede dr. Šusteršiča, imenitna taktična poteza, ki je rodila prav dober sad. Nepričakovani preokret na Hrvaškem, padec Khuenove strahovlade in nenadna skrb avstrijskih vladnih krogov za Dalmacijo, za katero se preje ni zmenil živ krst na Dunaju, vse to je bil sad reške resolucije. In če tudi Hrvatje v danih razmerah pokopljejo to resolucijo in politiko, ki jo je inavgurirala, s tem si lahko laskajo, da so s taktično potezo, storjeno na sestanku vseh narodnih poslancev iz Hrvaške in Dalmacije na Reki, dosegli več, kakor bi bilo sicer mogoče doseči z dolgotrajnim in napornim političnim delom! Kar se pa tiče druge „neumnosti“, da so se Hrvatje „obrnili k slovenskim liberalcem“, bo pokazala bodočnost, v koliko so imeli hrvaški poslanci prav, da so se osvobodili Šusteršičevega jarma. Sicer so so se pa Hrvatje že sedaj lahko prepričali, da jim ni treba žalovati za Šusteršičevo družbo, saj so jih zadnji dogodki in strupeni napadi nanje in na njihovo dosedanje politiko s strani slovenskega klerikalnega časopisa do dobra poučili, da jim naši klerikalci hlinijo bratska čuvstva, prijateljstvo in ljubezen samo dotle, dokler se jim hrvaški poslanci slepo pokore in gredo ž njimi skozi drn in strn. Prav značilno je v tem oziru tudi dejstvo, da je pričel „Slovenec“, glasilo Šusteršičevega „Slovenskega kluba“, v tistem hipu, ko so se hrvaški poslanci osvobodili dr. Šusteršičeve komande, gonjo proti hrvaški pesmi. Še tisti dan, ko je došlo poročilo z Dunaja, da so hrvaški poslanci s slovenskimi naprednjaki in Srbi osnovali jugoslovanski klub, je priobčil „Slovenec“ napad na pevsko društvo „Slavec“, ker je otvorilo svoj koncert s — hrvaško pesmijo. In vendar se pri nas dosedaj še na tem nihče ni izpodtikal, saj je nam hrvaška pesem prav tako mila, ljuba in domača, kakor slovenska. A naši klerikalci se hočejo sedaj z gonjo proti hrvaškimi pesmi maščevati hrvaškemu poslancem, ker so zapustili Šusteršičevo nenarodno družbo. Kako nizkotno in podlo! Ali uvidevajo sedaj hrvaški poslanci, kako prav so storili, da so se izločili iz družbe, ki ji ni ničesar svetega, kar ji ne služi v njene samopašne strankarske namene?

— **Peticije za slovensko vseučilišče in srednje šole** so vložili: „Dramatično društvo“ v Ljubljani, županstvo in krajni šolski svet, požarna bramba in učiteljsvo trirazredne šole potom šolskega vodstva, vsi v Škocijanu pri Mokronogu; županstvo Vinica, narodna čitalnica v Vinici, gasilno društvo in kmetijska podružnica v Vinici.

— Glasovanje v občinskem svetu. Slavno uredništvo! Nerad sicer, toda izzvan od tovariša g. dr. Trillerja v št. 146. Vasega cenjenega lista z dne 26. t. m. pod naslovom: „Glasovanje v deželnem šolskem svetu“, koder mi ponovno očita kršenje klubovega štatuta in stvaritev nevarnega prejudica ter opravičuje povse nepotrební nastop proti mojemu nujnemu predlogu v občinskem svetu, češ, da ga je v to silil formalni ozir — prosim slavno uredništvo, da izvoli sprejeti v svoj list naslednje pojasnilo: 1. V klubovi seji sem nasvetoval, da, če so govorice resnične o sprejetju Profita v terno za ravnatelja I. dr. gimnazije v Ljubljani — bi bilo umestno takoj drugi dan v občinskem

svetu dati tej provokaciji javno duška. 2. Tovariša gosp. dr. Triller in ravnatelj Šubice sta bila proti umestnosti takega protesta, češ, da formalni oziri in taktični vzroki govorijo proti temu. 3. Klub pa po štatutih ni bil sklepčen obvezno sklepatisi o mojem nasvetu, ker je bilo navzočih le 16 članov mesto po štatutih predpisanega števila 20 članov. 4. Klub sploh ni glasoval o mojem nasvetu, tedaj tudi ni bilo nikake obveznosti za-me, da se imam držati klubovega „sklepa“. 5. Protest pa je postal toliko nujnejši, ker sta tisti večer prinesla oba slovenska ljubljanska dnevnikarja o tem, da je Proft predlagal v terni na drugo mesčo. 6. Nevaren prejudicij pa je ustvaril ravno tovariš g. dr. Triller, ker je že prej nekoč proti sklepu kluba o neki zadevi govoril v obseji in izjavil v klubu, da bo v zvezi storjenemu sklepu govoril proti. Slavnemu občinstvu tedaj prepustim, da samo sodi, je-li sem kršil disciplino in je-li mogla biti ta okolnost za oba protigovornika povod — da se sta iz formalnih ozirov dvignila v javni seji in se glasovanja vzdržala. Opozorjam le na dvojno vrsto formalnih ozirov, in sicer a) formalni oziri v klubovi in b) formalni oziri v javni seji. V splošnem pa stojim na stališču, da je zame najvišja inštanca volja ljudstva, glas volilcev! Čas bi že bil, da se slovenski odposlanci v vse javne korporacije končno otresejo tiste proklete formalnosti, ki zavirajo odlično delo in dosega k večjemu drobtinice tam, koder bi moral biti narod slovenski absolutni gospodar. Saj toliko drznosti bi priporočal domačinu Slovenceu napram tujcu Nemcu, kolikor jo ima tujec Nemeec proti domačinu Slovenceu. V narodu vro, kajti tujec se še vedno šopiri — to pa le zavoljo formalnih ozirov, katerih so še danes prepojeni po večini naši javni funkcionarji. Proč s formalnostjo na dan z odločnostjo. Čim pogumnejše nastopimo, toliko pogumnejši bo narod slovenski, toliko preje pade strahovlada. Doklej pa bomo trpeli, da bodo vsa boljša mesta na slovenski zemlji v rokah Nemcev! Dokler naj se stresejo naši gospodje uradniki pod uplivom oholega in drznega Nemca. — Vsi avstrijski državljani imamo enake dolžnosti — reklamujem zaradi tega tudi enakih pravic! Če dajemo cesarju, kar je cesarjevega, dajmo tudi narodu kar je narodovega — sicer bo nekoč narod primoran poiskati si pravic s tisto silo, v izogib koje stavi sedaj svoje upe na javne funkcionarje. Zahvaljujem se naprej za blagohotni sprejem zgornjih vrst v cenjeni vaš list in beležim z odličnim spoštovanjem Karel Meglič. — Ljubljana 28. junija 1907.

— Dr. Korošec — politični
diktator. „Domovina“ poroča: S
kakimi sredstvi bi dr. Korošec rad
prišel do politične samovlade na Spod.
Štajerskem, nam priča ta le okrožnica,
katero je te dni poslal v svet: Strogo
zaupno!!! Blagorodni gospod! Zna-
mo Vam je, da je g. poslanec dr. Ploj
zapustil poslance „Slov. kmečke zveze“
ter je uskočil v društvo liberalnih
Slovencev. S tem je izdal program,
na katerega je bil izvoljen, ter je ob
nem prelomil soglasni sklep odbora
„Slov. kmečke zveze“, da naj njeni
poslanci glede kluba postopajo enotno
med seboj. G. dr. Ploj torej ne
zasluži več zaupanja svojih
značajnih volilcev! Vsled tega
Vas, blagorodni gospod, vabimo in
pozivljamo: delajte na to, da
občinski zastopi, politična
društva, zaupni shodi itd. čim
prej izjavijo g. poslancu Ploju
vsled tega koraka svoje ne-
zaupanje oziroma ga pozo-
vejo, da odloži svoj mandat.
Izjave naj se takoj pošljejo g. dr.
Ploju in objavijo v „Slovencu“ in
„Slov. Gospodarju.“ Z odličnim spo-
štovanjem Uredništvo „Slov. Gosp.“
v Mariboru. — K temu naj pripom-
nimo za danes le toliko: da dr. Ploj
ni nikdar in nikjer izjavil, da
kandidira na program „Slov. kmečke
zveze“, da je marveč kandidiral na
svoj stari konservativni program.
Dr. Korošec oziroma „Kmečka zveza“
se Plojevi kandidaturi samo zato ni

uprla, ker nikakor ni mogla najti sposobnega protikandidata. O tem priča kandidatura Kovačca, katero je bil dr. Korošec s početka predlagal, a jo je moral pozneje opustiti, ker je Kovačec sam spregledal, da bi kot Plojev protikandidat gotovo propadel. Dr. Ploj se torej ni izneveril nikomur ter ni izdal programa, na katerega je bil izvoljen, zato je to, kar počenja sedaj dr. Korošec samo izraz osebne mržnje proti dr. Ploju, to ni politika ampak nizkotno spletkarenje, katero našemu ljudstvu samo škodi ter ponižuje ugled celega naroda pred našimi nemškimi sodeželani. Hinavska laž je tudi zakrita v stavku, da je dr. Ploj „uskočil v družbo liberalnih Slovencev,“ ker pošteni politik dr. Korošec zvito molči o klerikalnih Hrvatih, kateri so v Jugoslovanskem klubu v večini. Mi nismo podpirali dr. Plojeve kandidature, odločno pa protestiramo proti temu, da bi se na tak način lovile nezaupnice proti njemu sedaj samo zato, ker se ni hotel pokoriti Koroščevim poveljem. Dolžnost vseh zavednih Slovencev v Plojevem okraju je, da se upro temu drznemu naskoku dr. Korošca na svobodo vesti in prepričanja. Čast našega ljudstva zahteva, da se ubranimo Koroščevega terorizma s tem, da izrečemo volilci vseh okrajev dr. Ploju zaupanje ter tako izpodbijejo tla politično nepoštenim spletkarstvom in drznostim njegovega osebnega nasprotnika ali celo sovražnika dr. Korošca.

— **Deželni odbor** je podpisal pogodbo radi Šentjanške železnice, tako da je upati, da se gradbe prav kmalo prične.

— **Deželnim darcarjem**, kateri stanujejo v Ljubljani, je deželni odbor od 1. julija dalje priznal 20% draginjsko doklado.

— **Vodstvo družbe sv. Cirila in Meteda** je določilo, da se vrši letošnja glavna skupščina dne 6. avg. v Bohinjski Bistrici.

— **Imenovanje.** Notarski kandidat v Kranju Gregor Demšar je imenovan za notarja v Postojni.

— **Poštna vest.** Orožniški straž-
mojster v p. g. I v a n D o v ž a n
je napravil poštno in brzojavno
skušnjo.

— Kranjska odvetniška zbornica. Dne 19. t. m. popoldne je imela tukajšnja odvetniška zbornica svoj redni občni zbor, ki ga je otvoril ob 3. uri predsednik dr. Majaron. Spominjal se je v zadnjem letu umrlega kolega dr. Prevca v Kostanjevici in so se navzoči v znak sožalja dvignili raz sedeže. Ko se je imenovalo drja. Novaka zapisnikarjem, drja. Kokalja in drja. Ravniharja overo vateljema, pričela se je razprava o dnevnem redu. Prečitalo se je poročilo odboro vo poslovanju v zadnjem upravnem letu, t. j. od konca majnika 1906 do konca majnika 1907. V tem času je došlo zbornici 361 vlog, ki jih je rešilo predsedstvo, odnosno odbor v 10 sejah. Koncem upravne dobe je bilo vpisanih 37 odvetnikov, ker je med letom eden umrl, eden bil disciplinarnim potom izbrisan, eden pa na novo vpisan. Odvetniških kandidatov je prirastlo pet, izbrisanih je bilo 7. in koncem upravnega leta je njih število znašalo 17. Brezplačnih zagovorov kazenskih so opravili odvetniki pri ljubljanskih sodiščih 83, brezplačnih civilnih zastopnikov pa 46. Poročilo nadalje navaja rešitve stanovskih pritožb, razne oblastvene dopise in ukrepe. Ko se je to poročilo brez ugovora odobrilo, prečitali so se zbornični računi, določil se je proračun za bodoče leto ter sklenil zbornični prispevek v 20 K za vsakega člana. Dopolnilne volitve so se izvršile tako, da je bil v odbor izvoljen za člana zopet dr. Suyer in za namestnika dr. Pirc; v disciplinarni svet pa za člana dr. Kušar in dr. Vilfan, a za namestnika dr. Tominšek. Prišli so potem na razpravo odborovi nasveti o raznih prošnjah. Prošnji penzijskega društva za odvetnike in odv. kandidate na Dunaju, da bi se disciplinarne globe odkazovale temu društvu, se po poročilu predsednika drja. Majarona ni ugodilo, ker ni v to društvo vpisan noben zbornični član in ker zbornica sama potrebuje denarnih sredstev za svoj podporni sklad, ki je načeloma že sklenjen. Predsednik dr. Majaron poroča nadalje o peticijah slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov in o resolucijah, ki so jih le-ti sklenili na svojem shodu binkošno nedeljo. Odbor priporoča in občni zbor sklene, da se resolucija glede ureditve plač in glede službene odpovedi vzame na znanje

s prispevkom, da to ne more biti stvar splošnega pravila, ampak stvar dogovora med šefi in uradniki. Nadalje se soglasno sklene, da se tudi odvetniška zbornica izreče v smislu resolucije za ustanovitev poslovalnice državne zavarovalnice zasebnih uradnikov v Ljubljani. Živahna debata se je vnela o poročilu odbora, v katerem je zastran uvedbe popolnega nedeljskega počitka. Po predlogu predsednika dr. Majarona in dr. Trillerja so se končno bodisi soglasno bodisi z večino glasov storili naslednji sklepi: — »Občni zbor odvetniške zbornice kranjske smatra uvedbo popolnega nedeljskega počitka za nujno socialno potrebo odvetniških uradnikov in zagotavlja 1. Priporočila c. kr. vladi, da čim prej izposluje od državnega zbora zakon, ki zagotovi popoln nedeljski počitek v odvetniških pisarnah. 2. Zahteva v interesu časti in ugleda stanu, a) od vseh članov odvetniške zbornice kranjske imajočih svoj uradni sedež v Ljubljani in Rudolfovem, da podelijo svojim uradnikom in drugim uslužbenecem proste nedelje; b) od vseh drugih zborničnih članov pa, da isto store kakor hitro tudi c. kr. notarji na istem sedežu uvedo v svojih pisarnah popoln nedeljski počitek. Izjeme od tega (2 a in b) so dopustne le v odločno nujnih in neodložljivih slučajih. Odboru se naroča, naj strogo in z vsemi zakonitimi sredstvi pazi, da se bo ravnalo po tem pravilu; nadalje naj poskrbi, da se bodo sodišča primerno ozirala na nedeljski počitek v odvetniških pisarnah in ga kolikor moči pospeševala, in končno, naj obvesti o tem sklepu tudi c. kr. notarsko zbornico za Kranjsko.« — Podpredsednik dr. Papež je v imenu odborov poročal o protestu proti povišanju telefonskih in poštnih pristojbin in se je zbornica temu protestu soglasno pridružila. Odbornik dr. Krisper je poročal o praksi pri pravnih stroških in o odvetniškem tarifu ter se je sklenilo, da se v smislu poročevalčevih izjavanj izda na vse zbornične člane primerno navdilo. Pri slučajnostih se je oglasil član dr. Kolkaj in predlagal, naj zbornica vloži peticojo za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Predlog se je soglasno sprejel, kakor tudi nadaljni predlog člana dr. Pirca, naj odbor proučuje vprašanje zastran ustanovitve avtonomnega pokojninskega zaklada za zbornične člane. Ob 6 uri je predsednik zaključil živahni občni zbor, zahvalivši navzočne za udeležbo.

— **Slovenskim pravnikom.** Izletniki društva „Pravnik“ se opozarjajo, da se priredi izlet društva „Pravnik“ dne 7. julija tega leta, ne pa, kakor je vsled prvotnega odborovega sklepa objavljeno v „Slovenskem Pravniku“, dne 14. julija. Spored izleta: Odhod iz Ljubljane ob 7. uri 5 min. zjutraj iz južnega kolodvora; prihod v Bohinjsko Bistrico ob 10. uri 18 min. dopoldne; po prihodu v Bohinjsko Bistrico je zajtrk v grand-hotelu „Triglav“; nato se odpeljejo izletniki k Bohinjskemu jezeru; ob 2. uri povratek z jezera v Bohinjsko Bistrico. Ob 3. uri banket v grand hotelu „Triglav“; kuvert za osebo 5 K. Za odhod z Bohinjske Bistrice so jako ugodne železniške zveze. Vsi tisti, ki se nameravajo udeležiti izleta, se znova pozivljajo, da se prijavijo najkasneje do 3. julija g. notarju Aleksander Hudoverniku v Ljubljani.

— **Vsesokolski zlet v Pragi.** Znameniti vsesokolski dnevi v Pragi so se pričeli in iz vseh slovenskih in Slovanom prijateljskih zemlja hité številne množice v zlato slovansko Prago, da se udeleže sokolskih slavnosti in s tem izkažejo svoje gork-simpatije narodu češkemu. Tudi slovenski, hrvatski Sokoli so se snoči odpeljali iz Ljubljane proti Pragi. Sokoli iz Dalmacije so prispeli v Ljubljano že v sredo ponoči. „Zveza slov. sokolskih društev“ jih je sicer po odposlancih sprejela na kolodvoru, toda včeraj se ves dan nič ni brigala za goste, da so morali brez spremelj-valcev — mentorjev tavati po Ljubljani, kar je treba vsekakor grajati. Včeraj zvečer ob poluščestih so se pripeljali v Ljubljano štajerski Sokoli, ob četrtn na sedem pa hrvatski in srbski Sokoli s posebnim vlakom. Tudi tu ni bilo nikogar od „Zveze slov. sokolskih društev“, ki bi došlece pozdravil, kar je zlasti Hrvatse zelo nemilo dirnilo. Šele k odhodu slovenskega posebnega vlaka je prišla na kolodvor „Društvena godba“, ki je zaigrala tri komade, nato pa zopet odšla. Slovenski posebni vlak je odšel iz Ljubljane ob 6 h 58 m, hrvatski pa eno uro kasneje. Z obema vlakoma se je odpeljalo 875 Sokolov in drugih izletnikov, med temi je približno polovica Slovencev.

— Za Simon Gregorčičevo javno knjižnico in čitalnico je daroval gosp. Anton Aškerc 68 knjig različne vsebine, za kar mu izreka odbor iskreno zahvalo.

— Redni občni zbor „Glasbene Matice“ se vrši v soboto,

13. julija t. l., ob 8. uri zvečer v pevski dvorani „Glasbene Matice“, Vegove ulice št. 5 z naslednjim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikov. 3. Poročilo blagajnikov. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Volitev predsednika, 13 odbornikov in 2 pregledovalcev računov. 6. Slučajnosti. — Opomba. V smislu § 7. društvenih pravil bodo društveni računi tri dni pred občnim zborom ležali na vpogled v društveni pisarni. V smislu istega paragrafa je predloge, ki jih namerava staviti kak društvenik, prijaviti tri dni pred občnim zborom društvnemu odboru.

Odbor „Glasbene Matice“.
— Šolski izpiti gojencev

„Glasbene Matice“ se vrše od ponedeljka, dne 1. julija, do četrtega, dne 4. julija, vsak dan od petih popoldne dalje po nastopnem sporedu: V ponedeljek klavir gojencev gg. učitelj Pavčiča in Procházka; v torek gosli gojencev g. učitelja Vedrala; v sredo klavir gojencev g. koncertnega vodje Hubada; v četrtek klavir in solopetje gojencev g. šolskega ravnatelja Gerbiča in flauta gojencev g. učitelja Breznika. Tem izpitom, ki se vrše v pevski dvorani „Glasbene Matice“, smejo prisostvovati starši ali njih namestniki in člani „Glasbene Matice“. Vstop je brezplačen.

— **Šolski sklep na I. državni gimnaziji v Ljubljani.** Ta zavod je večeraj zaključil šolsko leto. Po letnem poročilu, ki ga je izdalo tem povodom gimnazijsko ravnateljstvo, posnamemo te-le podatke: Z ravnateljem je bilo za obvezne predmete nameščenih 33 učnih moči. To veliko število je bilo potrebno, ker je štel zavod celih 18 razredov: vsi štirji nižji razredi so imeli po 3 oddelke, peti in šesti razred po dva in le najvišja dva razreda sta bila enojna. V teh 18 razredih je bilo pričetkom šolskega leta 652, koncem leta 609 dijakov (40 več nego v preteklem letu). Izmed teh 609 dijakov je 482 Slovencev, za Nemce je vpisanih 116, ostali (11) so druge narodnosti. V posameznih razredih so deljene narodnosti tako-le: prvi razred: 21 Nemcev, 90 Slovencev; drugi razred: 18 Nemcev, 85 Slovencev; tretji razred: 16 Nemcev, 83 Slovencev; četrti razred: 17 Nemcev, 71 Slovencev; peti razred: 12 Nemcev (tudi Kočevcev), 43 Slovencev; šesti razred: 14 Nemcev, 55 Slovencev; sedmi razred: 9 Nemcev, 33 Slovencev; osmi razred: 9 Nemcev, 22 Slovencev; onih 11 dijakov druge narodnosti se porazdeli po posameznih razredih. — Ljubljancanov je 184, Kranjcev od drugod 318; ostali so zunanji. — Učni uspehi so naslednji: prvi red jih je dobilo 472, med njimi 97 z odliko; k ponavljalnemu izpitu je pripuščanih 66; propadli so: 53 z drugim in 16 s tretjim redom; 2 sta neizprašana. — Šolnine se je plačalo 12 360 K, drugih pristojbin 2119 K; štipendij pa se je izplačalo 11.843 84 K. — Podporna zaloga, ki podpira dijake izdatno s knjigami, obleko in deloma z denarjem, je porabila za to leto 995 48 K. — Kronika se spominja s toplimi besedami upokojenega profesorja, šolskega svetnika Avguština Westra. — Poročilu je priložena botanična razprava veščaka prof. A. Paulina. — Danes so se pričeli na zavodu ustneni zrelostni izpiti.

Okrajna bolniška blagajna
Ljubljanska ima vzornega preglednika bolnikov A. Vičiča, bivšega zidarja. Pred kratkim časom je bil izvoljen načelnikom začasno gosp. Ignacij amernik, ki je takoj prišel na sled, kako Vičič opravlja svojo službo, tako, da je izmed 80 bolnikov, ki so prejeli denar, 48 bolnikov sploh izpustil iz pregledovanja in da je prišel pregledovati iste še le v četrtek. Torej je v ponedeljek, torek in sredo popolnoma pozabil, da so delavni dnevi. Preglednik dobi poleg mesečne plače še za vsako celodnevno pregledovanje bolnikov izven mesta Ljubljane tri krone na dan. V to svrhu si je omenjeni zaračunal dve celodnevni dijete za dne 18. in 20. t. m., dočim je kakor se je sedaj doglano, bil samo dne 20. t. m. popoldne samo pri dveh bolnikih in Glinčah, tudi je bolnike za časa njihove bolezni po več tednov ali pa popolnoma izpustil iz nadzovanja. Vozil je seboj na pregledovanje večkrat neko dekle, kar je člani bolniške jezilo. Naročal si je voz, s katerim se je imel peljati na pregledovanje, a ga je pustil čakati po več ur na mraku z upreženim konjem itd. Bolniška blagajna je imela stroške, ako je konj čakal ali vozil, toda preglednik je lahko zapisal na pregledno potrdilo, kar je hotel, če je bil pri bolniku ali ne, saj so dobivali bolniščinu vse eno, ako ravno so že bili v delu. Za vse take in enake škode terjal bode načelnik povračila sodnijskim potom, seveda od onega, ki jih je provzročil. Načelnika upravnega in nadzorovalnega odseka poizvedla sta o takih slučajih ter dosegla dokaze, ki se nahajajo v roki načelnika Čamernika. Vzrok tem dejstvom pa je,

ker je imel Vičič prosto roko valed sklepa, storjenega v tajni seji, da se v Vičiča in njegov delokrog nima nihče vtikati, tudi ne vodja blagajne nego samo načelnik. Pri ostalih štirih uradnikih našel se je lep red in kaže vse, da so marljivi in vestni. Članom posebno pa bolnikom je sedaj, ne da bi se jim bilo bati, odprta pot pritožb na načelnstvo, umestno in pametno bi bilo, da bi se člani odborov iz vrst delojemalcev kakor iz onih delodajalcev sprijaznili ter skupno nastopili za koristi članov in blaginje.

— **Vodstvo deželne muzeja Rudolfinum v Ljubljani** razpisuje do preklica na tem mestu nagrade od 50 vin.—2 K za sledeče plazilce: pozidni martinček (safranbričuh) Eidechse, predvsem na Krasu; pozna se po oranžnorumenem trebuhu), modras, navadni gad (Sandviper), črnica (v vinogradih na Krasu in Vipavi), mišnica ali smrdljiva kača (Wüfelnatter, v ljubljanski okolici), velika rjava krastača (braune Kröte, v Gorjancih), zelena krastača (veränderliche Kröte. Notranjsko, Kras), planinski in mlekučni pupek (prvi v goratih krajih v mlakah, drugi istotam v ravnini). Več kot dve kroni da vodstvo za goža (Aeskulapshlange, Besnica, Bohinj), bakrenega gada (Kupferotter, Bohinjska dolina, pred vsem Nemški Rovt), črnega gada (Notranjsko) in malega črnega gada (Kokra, Karavanke, Bohinj). Dopolane ali prinese živali ne smejo biti niti najmanj ranjene in v alkoholu, odnosno spiritu umorjene. Od posameznika se sprejme samo 2 živali enake vrste. Pošiljalni stroški se vrnejo. Posebno opreznost priporoča vodstvo pri lovu bakrenega, obeh črnih in navadnega gada. Vsi so hudo strupeni in njih pik je človeku smrtonosen. — Vodstvo dež. muzeja Rudolfinum.

— **Gosp. Ivan Jebračin**, trgovec in tovarnar v Ljubljani, je podaril „Društvu slovenskih književnikov in časnika“ zopet vsoto 50 kron. Zahvaljujoč se velikodušnemu dobrotniku najprej, priporočamo slovenskemu občinstvu znova najtopleje njegove kavne surrogate. Posebno apeliramo na zavedne slovenske gospodinjice, naj skrbijo, da se ne bodo njihove kuharice držale zastarele navade iz časov, ko še Slovenci nismo imeli svoje cikorijske ter smo bili primorani kupovati razne nemške izdelke, kakor Frankovo in dr. Jebračinova cikorijska prekaša vse te importirane cikorijske po svoji izborni kakovosti. Pa tudi vse narodne trgovce prosimo, naj postrežejo svojim odjemalcem vsekar v prvi vrsti s tem domačim fabrikatom, pri katerem zaslužijo procentualno več, zraven pa podpirajo domačo industrijo. Brez oziroma predodgovora bodi nam vedno in povsod pred očmi „Svoji k svojim!“

— **Slovenskim učiteljicam!** Slovenske učiteljice do sedaj niso imele slovenske abecede za zaznamovanje. Posluževale so se tujih vzorcev. Da pa se ta nedostatek odpravi, je priredila in izdala gospa Milena Kiferler, učiteljica ženskih ročnih del v Medvodah (Kranjsko) knjižico: „Slovenska abeceda za ženska ročna dela“. Knjižice se dobe pri omenjeni po 20 vinarjev. Trgovci dobe znaten popust. Pošilja se s povzetjem. Kdor pa pošlje denar naprej, dobi knjižice (od 5 naprej) poštne prosto. „Učiteljski konvikt“, v Ljubljani, dobi od vsake knjižice en vinar. Gospodične in gospe učiteljice, ki poučujete ženoč. dela, naročajte pridno te knjižice! Vsaka učenka naj ima svojo knjižico. S tem olajšate delo sebi in učenkam, čistite in krepite slovenski jezik, podpirate pa tudi „Učit. konvikt“. Knjižica je lično delo in obsega dvajset različnih abeced. Povsod, koder bivajo Slovenke, naj se rabijo tudi vzorci slovenske abecede.

— **Slovensko gledališče v Trbovljah.** Člani slovenskega deželne gledališča iz Ljubljane gostujejo na sv. Petra in Pavla dan v Trbovljah na vabilo „Pazniškega in delavskega podpornega društva v Trbovljah“. Predstave se vrše v novozidani dvorani g. Forteja, v kateri je stalen gledališki oder. V soboto dne 29. junija na praznik se predstavlja Stobova burka „Na letovišču“, v nedeljo 30. junija pa novostudirana komedija „Martin Smola ali Kinematograf“. Začetek predstav je točno ob osmih zvečer. Predprodaja vstopnic in sežejev je iz prijaznosti v trgovini g. Molla. S temi predstavami se nudi slavnemu občinstvu iz okolice, Hrastnika, Zagorja in Laškega lepa prilika izrednega gledališkega užitka. Po predstavi prijateljski sestanek, ples, petje in solo nastop. Nadejati se je obilnega obiska, saj igre in igralci jamčijo na izrednem umetniškem vspehu.

— **Povodom patrocinja v Trnovski župnijski cerkvi** se bode prihodnji nedeljo dne 30. t. m. dopoldne med sv. mašo streljalo na Gradu.

— **Radi frankfurcarice obsojen.** Ob priliki otvoritve novega mostu preko Save pri Brežicah so razobesili brežiški nemškutarji na svojih hišah vsenemške zastave. Takšna zastava je visela tudi z hiše Josipa Schilletza ni sicer tako, da je zavrnila pot mimo hiše. Ko je šel mimo Slovenec Koprince mu je veter zanesel zastavo v obraz; Koprince je prijel zastavo in jo hotel potisniti na stran. Ker je pa bila zastava slabo pritrjena, je padla na cesto. Nemškutarji so Koprince na to tožili, češ, da je zastavo strgal in jo vrgel v cestni jarek. V Brežicah je sodni pristav znani nemškutar dr. Oswatitsch. In ta mož je obsodil Koprince radi žaljenja vsenemške zastave na teden dni zapora z dvema postoma. Dosedaj še nismo slišali, da bi bila naša sodišča obsodila kakšnega nemškutarja radi žaljenja slovenske zastave, da si se je razpravljalo že tudi v takih slučajih pred sodiščem. Ali je tudi glede vsenemške in slovenske zastave v veljavi dvojna mera?

— **Odbor za proslavo narodnega praznika slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda v Metliki** se marljivo trudi, kako bi se tudi letos čim slovesnejše proslavil ta narodni naš praznik. Proslava se vrši 14. julija ob 10. dopoldne s svečanim staroslovenskim obredom v grško-katoliški cerkvi sv. Cirila in Metoda v Metliki, narodni propovednik g. Nikola Belavič, župnik lipniški bo pa imel pri cerkvenih vratih propoved na slovenski in hrvaški narod. Popoldne ob 4. bo na vrtu gostilne „Makar“ sijajna vrtna veselica s koncertom, pri katerem bo dobrohotno sodelovalo rodoljubno I. hrv. pevsko društvo „Zora“ iz Karlovca ter mestna metliška godba. Odbor trdno pričakuje, da pride tudi letos na to lepo slavnost vsa bližnja in daljna metliška okolica z obeh strani Kolpe. Čisti dohodek zabave je namenjen za ustanovni fond za grško-katoliško cerkev sv. Cirila in Metoda v Metliki ter za podporo mladega sokolskega društva, ki se je pred kratkim ustanovilo v Metliki. Z ozirom na plemeniti namen se preplačila hvaležno sprejemajo. Vstopnice po 1 K, za obitelj 3 K.

— **Iz Prestranka** smo izvedeli, da je bil Nace Žitnik 9. t. m. tudi v Rakitniku ter čestital bivšemu krojačju Možini, ki si je največ prizadeval za njegovo izvolitev. Volitveni dan je v znamenje zažgal snop slame na vasjo, češ, s tem se prikupim škofu, da mu bode sina, ki je že v IV. razredu na I. državni gimnaziji v Ljubljani takoj vvrstil med polbogove. Žitnika niso omenjenega dne sprejeli niti z zvonenjem ne streljanjem. Pač pa je korakal nad Rakitnikom v družbi z Armačem, Dučkom, Jarnavsom in z dotičnim, pri katerem je za skrinjo izginila boljša obleka, ki jo je g. Dekleva razdeljeval med tedanje pogorele. Omenjene osebe s temoto oblagodarjene razkazovale so Žitniku gozdno pot, katero naj bi premostila južna železnica. Ta premost je cenjen nad 30 tisoč kron. Dalje je pregledoval primeren prostor, da bode izpeljal vodovod. Toda vodovod bode županstvo preskrbelo, za kar je vse v tiru, a država prispeva svoj delež, ne da bi vprašala Žitnika, zato bode preskrbel naš poslanec — ljubljanski župan. Sicer plačajo interesentje naklado in liberalci več, kakor klerikalci.

— **Iz Zagorja na Pivki** se nam piše: 23. t. m. se je vršil tu občini zbor »podružnice sv. Cirila in Metoda za St. Peter in okolico. Predsednik g. R. Horvat pozdravi navzoče ter povdarja, da letos ni takih dohodkov, ko druga leta, ker so se lanske računi sklenili meseca oktobra, vendar pa izkazuje blagajnik precejšnjo na družbo odposlane vsote. Blagajnik poroča, da se je odposlalo družbi skupaj 127 K 42 vin., med temi 60 K kot odkupnino za novo leto 60 K. Pri volitvah v novi odbor so bili voljeni stari odborniki z malimi spremembami; letos so se volili tudi podblagajniki za nekatere vasi, da se s tem olajša delo dolgoletnemu in neutrudljivo pridnemu blagajniku g. Mihi Kalanu. Delegatom k glavnim skupščinam družbe je bil voljen g. Al. Domielj ml. predlog, da se odpošlje na poslansko zbornico prošnja za ustanovitev slovenskega vseučilišča, kar je bilo z navdušenjem sprejeto. Po sklepu občnega zbora se je nabralo mesto venca za g. Kocmurja vsoto 27 K 30 vin. v prid družbe Cirila in Metoda.

— **Dramatično društvo v Ljubljani** otvori v prvi polovici julija igralsko šolo, katera bode v prvi vrsti služila smotru, podati mladim nadarjenim močim osnovne pojme o igralski umetnosti. Pouk se bo delil v igralsko-tehnične in teoretične (dikcija, deklamacija, osnovni pojmi o dramski književnosti itd.). Po potrebi se uvede tudi pouk v petju, plesu in borenju. Dame in gospodje s primerno naobrazbo, ki mislijo pri-sostvovati pouku, naj javijo to pi-

smeno intendantu slovenskega gledališča v Ljubljani. Dan otvoritve se pismeno naznani.

— **Novomeški „Sokol“** je priredil svoj drugi pešizlet letos pretečeno nedeljo v Stražo. „Sokolu“, ki je nastopil v častnem številu, pridružil se je veliko prijateljev, med temi precej dam. Na Stražo peljali so se izletniki s popoldanskim vlakom. Voznja ob zeleni Krki po ravnini, kjer se menjavajo polja s temnimi smrekovimi gozdi, mimo stare Zaloške graščine je sama na sebi prelepa. Gospod Vintar je pripravil radovoljno lep prostor na svojem ob Krki ležečem travniku. Tu se je sešel „Sokol“ s prijatelji iz Toplice in Žuženberka ter Dvora. Pa tudi domači ljudje so se kmalu nabrali v velikem številu. Telovadci so nastopili v prostih vajah in vajah na orodju ter posebno pri kmečkem prebivalstvu vzbudili pozornost in priznanje. Kmečki fantje, sami poskusivši svojo moč in gibčnost na telovadnem orodju, so videli, da od Sokolov mirno in lahkotno proizvajane vaje, ki izgledajo na oko lahke, zahtevajo precej moči in telovadske izurjenosti, in so nato s tem bolj priznali pogledi motrili mišičaste telovadce. Zabavo je pospešil stari novomeški Sokol N—1, ki je na travniku zbral vsake fantičke ter priredil veliko olimpijsko tekmo; kmalu si videl male zmagovalce žarečih oči vihteti, ne sicer zmagovalne palme, pač pa njim ljubše zmagovalne svetilje v podobi žemelj in klobas. V mraku se je „Sokol“ povrnil peš po cesti domov. Lep večerni hlad, animirana zabava in lepa od mesečine oblitaj krajina, vse to je skrajšalo pot tako, da sami nismo vedeli, kdaj da smo dospeli na cilj. Želimo, da „Sokol“ priredi kmalu zopet kak izlet v prelepo našo okolico, jo kateri se pač tudi vsi tuji laskavo izražajo.

— **Iz Turjaškega trga** se nam piše: V petek dne 21. t. m. so imeli šolski otroci prosto, ker so obhajali sv. Alojzija kot patrona šole. Učitelj g. Brgant je šolsko mladino peljal popoldne na vrt v restavracijo na pošti, katero veselico so počastili mladi grof Auersperg in njegova gđ. sestra grofica. Stari grof Auersperg pa je daroval 80 K v ta namen. Veselica je uspela vzlic nasprotnih žaljenj in so Turjačani rekli, da gospod učitelj ne nastopa strankarsko, kajti bili so vsi otroci brez razlike strank pogoščeni. Mi Turjačani smo veseli, da imamo v svoji sredi učitelja, ki nam tudi v svetih pomaga, zato čast, komur čast.

— **Zaplakan svet.** Da ne bo kdo cenjenih čitateljev mislil na kako novodobno Kino, moramo takoj povedati, da je to Sv. Vid nad Cerknico. Kako daleč ravno je od Cerknice, je težko povedati. Kdor se ne straši vratolomnih skokov, rabi približno tri ure, kdor pa je slab v pedalih, temu pa je sploh nedosežen. Opravičeno ga lahko imenujejo s Prešernom kaj nesrečnega imena ali ime nesrečnega kraja. V zemljevidih se malokje najde ta kraj, a vendar so bili nekateri ljudje toliko drzni, da so poskušali pogledati čez te planke, dasi so morali skoro z življenjem plačati to svojo radovednost in drznost. Kdor bi se kdaj drznil sem gori, naj bo tako previden, da gre za poskušajo vsaj enkrat popred na Triglav, sam, brez vodnika. Je bo potem cel dospel do svojega cilja, občuduje naj svojo srečo in naša pota — pač mnogo prelepo ime — na katerih se je zgodilo že toliko nesreč. Polomil se je neki zdravnik, neki dacar, že več voznikov in domačinov. In pred par dnevi si je zopet voznik pobahil roko. Sicer pa čisto prav, kaj ne, ker se sedaj v dvajsetem stoletju ljudje predrežejo voziti po tleh! Vsak naj si raje napravi balon, pa se bo vozil čisto komodno po oblubljeni in na papirju narejeni cesti! Sploh pa nas tolaži upanje, če pojde vse po sreči, da bomo tudi cesto po tleh ravno en dan po sodnjem dnevu!

— **Kres** bodo na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda žgali nekateri trgovski sotrudniki na Golovcu in sicer ne na tistem prostoru nad Hradeckega vasjo kakor običajno, ker se letos od lastnikov tistega sveta ni moglo dobiti dovoljenja, nego na svetu g. Frana Babiča nad vojaškim streliščem. Najbližji dohod do tistega sveta je po poti mimo strelišča na Dolenjski cesti.

— **Razstava risb dijakov mestne realke v Idriji** je otvorjena dne 29. in 30. t. m. v realnem poslopju, in sicer dopoldne od 9. do 12. ure, popoldne od 1. do 5. ure. Vstop je brezplačen.

— **Hranilnica in posojilnica v Metliki** je imela pred kratkim svoj redni občni zbor. Kakor običajno hoteli so farji s pomočjo sv. vere, umazano agitacijo in lažmi vsiliti v odbor sebe in svoje podrepanike, za načelnika pa nekega moža, ki sliši na ime Aron, moža, ki nima v sebi nič ličnega. A ne boš kaže pihal! Ne bojite se vi duhovniki toliko za sveto vero, ampak paragrafa 14, ta vam je šel po glavi. Nič delati, nasadnje pa

rezervni zaklad pobrati, to ne bi bilo slabo, tako vam je klicalo zavedno ljudstvo. Seveda g. Petru nas basanemo to ni bilo prav, hotel je napraviti iz pravice krivico.

— **Turistovski hotel v Bohinju** se otvori slovesno v nedeljo 30. t. m. z blagoslovom in banketom. Hotel je izborno urejen. Vodstvo je prevzel znani gostilničar iz Ljubljane A v guštin Zajc.

— **Hotelu „Union“** se bližajo zlati časi, kajti v upravni odbor je bil izvoljen sedaj tudi dr. Zajc, ki je prepodil že obilo gostov, ko ni bil še hišni gospodar, in ki bo zdaj prepodil tudi tiste, ki so še ostali.

— **„Divji lovec“ v Postojni.** Ljubljanski diletantje uprizore v dvorani „Narodnega hotela“ v Postojni v nedeljo, dne 7. julija narodni igrokaz „Divji lovec“. Začetek ob osmih zvečer. Čisti dobiček je namenjen „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

— **Kobilice** so se letos zopet pojavile v gozdih med Laškim trgom in Celjem, in sicer tokrat že na obeh bregovih Savine. Objedle so vse listnato drevje in grmičevje, da stoji skoro popolnoma golo. Le kostanjem prizanašajo. Posestniki so v hudih skrbih, ker ne vedo nobene pomoči proti tej nenavadni nadlogi.

— **Voz s senom je povozil in usmrtil** v Pokošah pri Slov. Bistrici 56letno posestnico Marjeto Dobnikar. Voznik jo je potegnil mrtvo izpod voza ter jo zavlekel v jarek, kjer so jo našli drugi ljudje.

— **Veleindustrijalec Seyfried** pri Sv. Ožboltu poleg Ivnice je prodal svoje posestvo grofu Henckel-Donnersmark-Beuthen.

— **Triglavska koča na Kredarici** se je otvorila dne 27. junija letos. Oskrbovanje koč je v spretnih rokah zakonskih Janeza in Micike Arh, katera sta hribolazcem že več let dobro znana. Koča je preskrbljena z izborno pijačo in raznimi jestvinami, vsak čas se dobi tudi sveže meso.

— **Aljažev dom v Vratih** se je otvoril dne 27. t. m. Oskrbovanje se je tudi to leto poverilo g. Dobyšku in njegovi ženi, s katerima je bilo občinstvo zelo zadovoljno. Poleg drugega provijanta je tudi sveže meso vedno na razpolago. Da je Slovensko planinsko društvo preskrbelo tudi izborna pijača, se umeje.

— **Orožna koča** na Črni prsti v Bohinju se je otvorila in z vsem potrebnim provijantom založila 24. t. m. Za oskrbnika je društvo postavilo Odarja in njegovo ženo, ki kažeta, da imata vse potrebne zmožnosti za ta posel. Ker se promet v tej koči spriči krasnega razgleda raz Črnopt in lahke pristopnosti, osobito pa zaradi nove železnice silno večja, je društvo za večje udobnosti v koči poskrbelo.

— **Nova pošta.** Dne 1. julija 1907 odpre se v Sorici na Gorenjskem, politični okraj Kranj nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vozno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica pošto hranilničnega urada. Zvezo bode imel s poštним uradom v Železnikih po vsakdanji poštni vožnji. Zajedno se opusti poštna nabiralnica v Sorici.

— **„Podružnica sv. Cirila in Metoda“ za Litiijo** in okolico bo imela v nedeljo t. j. 30. t. m. svoj letni občni zbor popoldne ob 5. uri v gostilni gospe Alojzije Haslinger v Litiiji. S tem vse ude in prijatelje te velevažne slovenske družbe vabi k obilni udeležbi odbor.

— **Zastrupil se je** v Trstu 46-

letni Juri Stančič s karbolovo kis-

lino, a so ga je pravočasno rešili.

— **Učenje umetnega vezenja.** Singer & Co., deln. dr. za šivalne stroje, ki si je v 50 letnim vestnim delom priborila svetovni sloves, je priredila tudi letos v hotelu „pri Maliču“ brezplačni tečaj za vezenje. Želeti je, da bi se tega tečaja udeleževali prav živahno, ker slikanje s šivanko dandanes ni več — samo v veselje odličnim damam, nego na Singerjevem šivalnem stroju izvrševano kot obrt, daje zaslužka več tisoč dekletom in ženam. Zanimiva so razstavljene španske, arabske, richelieauske pointelaone, svilnate in grainirne vezanine, otlo obšivanje itd. Vse napravljeno na enem in istem stroju. Vstop v učilnico je dovoljen vsakomur in poučujoča gospodična radovoljno razkazuje vezenje na Singerjevem rodovinskem stroju. Dati je treba svetovnoznan Singer & Co., deln. družbi za šivalne stroje popolno priznanje za nje nesebično stremljenje vezilno umetnost razširiti med vsemi sloji naroda.

— **Kinematograf Edison na Dunajski cesti v Dohenghlovi** hlihi nasproti kavarni Evropa kaže od jutri do prihodnjega petka življenje, čudeže, trpljenje in smrt Kristova. Serija ima 34 različnih podob in so vse podobe dolge 1200 metrov. Vse podobe so barvane ter traja predstava celo uro. Ker je ta serija nekaj izredno lepega in ker je podjetništvo njena nabava stala mnogo truda in stroškov, je

vstopnina nekoliko zvišana. Priporočamo ta kinematograf!

— **Ogenj.** Snoči ob polu 8. je začela goriti v Mestnem logu s senom napolnjena Hudovernikova šupa, katero je ogenj popolnoma upepelil. G. Hudovernik je bil zavarovan in se ne ve, na kak način da je ogenj nastal. Škode je okoli 2200 K.

— **Obesil se je**, kakor smo že včeraj v kratkem poročali, na nekem hrastu ob poti, ki vodi od kolizejskega kopališča proti Viču, oženjeni mizar Ivan Dernovšek, rojen 6. julija 1859 v Slapah pri M. D. v Polju, pristojen v Dobrunje, stanujoč v Cerkvinih ulicah št. 21. Dernovšek se je že zjutraj ob polu 9. poskušal obesiti v domačem stranišču, a so ga še pravočasno rešili; kmalu na to pa je odšel proti usodnemu kraju in ker se je odhod zdel njegovemu 15letnemu sinu sumljiv, je šel za njim in ko ga je pozneje našel, je bil že mrtev. Obesil se je na pas, katerega mu je odrezal lastni sin. Na lice mesta došli policijski zdravnik gosp. dr. Illner je mogel konstatovati le smrt in je odredil, da so nesrečnega truplo prepeljali v mrtvašnico. Vzrok samomora je neznan.

— **Izgubljene in najdene reči.** Gdč. Ivana Golijeva je izgubila zavitek svile, rokavice in še nekaj drugih malenkosti. — Gdč. Olga Zhubrova pl. Okrog je našla srebrno zapestnico.

— **Našla se je** mala damska urica z verižico. Izgubitelj jo dobi v papirni trgovini g. Ivana Bonača v Šelenburgovih ulicah nasproti glavni pošti.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi jutri v „Meščanski pivarni“, (K. Košak), Sv. Petra cesta in sicer: dopoldne zjutrkovalni koncert; začetek ob 10. uri dopoldne; popoldne pa velik koncert; začetek ob štirih popoldne. — V nedeljo vrši se v hotelu „Ilirija“, Kolodvorske ulice, društveni koncert za člane. — Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vinarjev.

* Najnovejše novice. Vojaških manevrov na Ogrskem letos ne bo — temuč dobijo vsi vojaški kmečkoga stanu 14 dni dopusta.

— **Kozaki** — roparski morileci. V Radzivilovu na avstro-ogrski meji so kozaki ubili gostilničarja Eisnerja, njegovo ženo, očeta in sinova. Dva roparja so na avstrijskih tleh zaprli.

— **Grof Tolstoj** je zopet popolnoma ozdravel.

— **Železnico Friedberg-Aspang** bo gradila država. Stroški so proračunjeni na 15 milijonov K. Stajerska prevzame za 300.000 kron akcij.

— **Kako orientalski principi** plačujejo svoje dolge. Madžarski fotograf Dorsay je v Aleksandriji posodil princu Mahmudu celo svoje premoženje. Ko je tiral za svoj denar, ga je dal princ zapreti. Posrečilo pa se mu je pobegniti iz ječe in sedaj je avstrijski konzulat stori korake, da pride Dorsay do svoje pravice.

* Literatura na vago. Neki francoski založnik izda kmalu vsa dela starejšega Aleksandra Dumasa. Celo delo bo obsegalo 269 romanov na 17.000 straneh z 2100 risbami. Skupna teža bo znašala 40 kg. Viktor Hugo tehta 30 kg, Michelet le 21 kg.

* **Sola za matere.** V Londonu se je ustanovila šola za matere. Šola je ustanovila neko žensko društvo, ki vabi mlade matere, da pridejo pred porodom prvega otroka za dva do tri mesece v zavod, kjer se uče praktično kako je postopati z dojenčci, kako se izdeljuje perilo in obleka za male otroke, kako se otroci kopljejo, oblačijo, hranijo itd. Zdravniki dajejo brezplačna navodila za razne otroške bolezni. Pouk se vrši na živih objektih, t. j. gojenke kopljejo, umivajo in oblačijo žive otroke.

* **Iskanje morskih zakladov.** Belgijski kapitan »Gardiniere« je odplul v Afriko z ladjo »Alfred Nobel«, da poišče na morskih tleh kakih petnajst ladij, ki so se potopile blizu južnoafriškega nabrežja v preteklem stoletju. V prvi vrsti bo iskal potopljeno ladjo »Dorothee«, na kateri je pokojni burski predsednik Krüger v začetku vojne z Anglijo peljal v Evropo 14.400.000 K. Tudi v ostalih potopljenih ladjah bi našel veliko premoženja.

* **Klub industrijalcev za Dunaj** je povodom svojega 25 letnega obstanka ustanovljeno spominsko svetinjo podelil gdu. Edvardu Braunu, šefu slovite anončne ekspedicije Edvard Braun na Dunaju, L. Rotenturmstrasse 9 za njegovo dolga leta v publicistični stroki opravljanu koristno delovanje za različna podjetja, ki jih je priredil Klub industrijalcev za Dunaj.

* **Koliko mora svetnik prestat** po smrti. Vsak svetnik — ako ni bil papež ali vladar — je imel že v življenju prenašati marsikatero pezo,

Proda se eventualno odda tudi v najem v Kamniku 2160-1

enonadstropna hiša

v lepi legi za vsako obrt, z lepim gospodarskim poslopijem, vrtom in korporacijsko pravico. Natančneje se izve pri I. Šontak, Vransko.

Dijaki

za prihodnje šolsko se sprejmejo na stanovanje in hrano. Eventuelno se sprejmo tudi gospodične. 2155-1

Pismene ponudbe pod št. 8. " na upravnishču „Slov. Naroda“

Brivski pomočnik

se takoj sprejme. Ivan Potušek brivec v Kranju. 2132-3

Dobro ohranjena hiša

s stanovanji v Ljubljani s čisto letno najemščino K 2700 se odda pod ugodnimi pogoji. — Vprašanja pod „Najemninska hiša 3555“. 1823-12

Dva izurjena mizararska pomočnika

sprejme takoj v stalno delo Peter Bevk mizarški mojster v št. Petru na Krasu.

Nova hiša

z velikim obdelanim vrtom se vsled premeščanja takoj proda pod zelo ugodnimi pogoji.

Kje, — pove upravnishču „Slov. Naroda“. 2160-1

Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja.

Ker se 2157

občni zbor

10. junija t. l. ni končal, se bo 1. julija ob 6. uri v društvenih prostorih na Starem strelišču z istim programom nadaljeval.

Predsednik.

Švicarija.

Od 1. maja nadalje tudi gorka kuhinja Vsak dan ob 3. in ob 7. popoldne

KONCERT

Ljublj. seksteta na lok

Ob nedeljah in praznikih ob 7. uri zjutraj, 1/10. dopoldne in ob 3. in 7. popoldne.

Ustope vselej prost.

U Štetinu, 7. junija 1907. Falkenwalderstr. 23/1.

Gospod Gabriel Piccoli lekarnar v Ljubljani.

Uaša 2163-1 želodčna tinktura

je na meni napravila prav dober učinek in si ne morem kaj, da Vam iz hvaležnosti ne izrečem priznanje in povsod ne pohvalim Uaše želodčne tinkture.

Z velespoštovanjem gospa Klara Rierer.

Iščem majhno, dobro vpeljana

trgovino

(filijalko) na deželi na račun. Varščine naložim lahko 600 K event. tudi več. Pisma pod „Trgovina 600“, poste restante Celje. 2165

Stanovanje

5 sobami, pritlikinami in zaprtim hodnikom, se odda za avgust na Bregu št. 20 v III. nadstr.

Več pove gđ. Lesjak istotam.

Išče se dobro vpeljana

gostilna

v mestu na Gorenjskem v najem eventuelno se tudi kupi.

Kdo, pove upravnishču „Slovenskega Naroda“. 2162-1

Na prodaj sta dva elegantna

Piccolo avtomobila

za 6 HP. 2092-2

Ogleda in preizkusi se pri g. Dragotinu Fakinu, Ljubljana, Slomškove ulice št. 16.

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“.

Od 30. junija do 6. julija 1907:

Bukovina

Steckenpferd

lilijsko mlečnato milo 2 03 2

Bergmanna & Komp., Draždane in Dečim n. l.

je in ostane, kakor spričujejo vsak dan dohajajoča priznalna pisma, najuspešnejše vseh zdravilnih mil proti pegam in pa v dosego nežne, mehke kože, ter rožnate polti.

Naprodaj po 80 h kos po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, brivnicah in prodajalnicah mila.

V nedeljo, dne 30. junija 1907

v proslavo farnega žegnanja bode

v gostilni Steiner na Opekarski cesti št. 25

vrtna veselica.

Začetek ob 4. uri popoldne. Vstop prost.

K mnogobrojnemu obisku prijazno vabi A. M. Steiner, gostilničar.

Velika eksportna tvrdka Franc Keber Ljubljana Dunajska cesta 12

Nikel cil. rem. ura 2-65 gl. Srebrna cil. rem. ura 3-85 gl.

14 kar. zlata ura 22 gl. Srebrna damska ura 4-50 gl. 14 kar. zlata ura 12 gl.

Zahtevajte veliki najnujevi cenik.

Posestvo naprodaj!

Zaradi družinskih razmer se proda na Štari gori pri Mirni na Dolenjskem, kjer se gradi nova železnica, popolnoma

arondirano posestvo

ki obsega hišo, krito z opeko, gospodarsko poslopje, hlev in svinjak, s slamo krit kozlec, vse čisto novo in v najboljšem stanju. Zraven spada tudi njiv za 24 mernikov posevke, 9 oralov gozda, lepo zastlego, 3 orala lepega sadnega vrta in 2 orala prav dobrega vinograda. Več pove lastnik Fran Brinovec, Stara gora p. Mirna na Dolenjskem.

Išče se majhna, dobra

gostilna

na deželi v najem.

Pisma pod „K. T. Celje, poste restante. 2164

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 12—, belega, jako mehkega skubljenega K 18—, K 24—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—.

Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povratni poštni stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 35. pri Plznu na Češkem. 2154-1

Gospode

ki bi postali inkasanti (pobiralec denarja) z mesečnim dohodkom K 150—, sprejme za Ljubljano in okolico takoj zavarovalnica prve vrste.

Ponudbe pod „Glück auf“ Ljubljana, glavna pošta restante do 2. julija 1907. 2153

Popolna oprema za novorojenčke otroško perilo v zalogi za vsako starost priložna znana trgovina s perilom C. J. HAMANN LJUBLJANA. Perilo lastnega izdelka. 1870 Ustanovljena 1870.

iz boljših rodbin vzame za prihodnje šolsko leto na hrano in stanovanje izobražena rodbina. 2144-1

Kje, — pove upravnishču „Slov. Naroda“.

Delikatesna trgovina

dobro idoča, v sredini mesta, se radi

bolezni ceno proda. Ravno tam se odda

takoj lepo stanovanje s kopalno sobo

in lokal, pripraven za trgovino ali kako pisarno.

Naslov pove upravnishču Slovenskega Naroda. 2128-3

Zemljišče

pripravno za sanatorij, letovišče, ali obrtno podjetje, ki meri 4 ha, 41 a, 39 m², od tega 1668 m² zazidanega, 2682 m² vrta, 3 ha, 97 a, 89 m² gozda; zaveten kraj, lepa leža, zdrav zrak, 20 sob, 2 kuhinji, blev, vodna moč 20 HP, lasten vodovod, lastna električna razsvetljava, — se ceno proda. Vprašanja pod „Preiswürdig“ odpošilja Rudolf Mosse na Dunaju, 1, Seilerstätte 2. 2142-1

Uradno dovoljena že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 2146

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor kuharice, hišne, pestunje, krčence, bone, hotelski slugi, blagajničarka za točilnico, servirarka, natakarice i. t. d.

za Ljubljano in drugod.

Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Spreten gostilničar išče

gostilno

v najem ali pa na račun. 2141-2

Ponudbe naj se pošljejo na Martnove ceste št. 10 v Ljubljani.

Gostilniški prostori

pripravni tudi za kako drugo obrt v hiši št. 67 na sv. Petra nasipu se oddaja takoj v najem. 2099-2

Več se poizve v hiši sami.

Trg. pomočnik

mešane stroke in železnine, z dobrimi izpričevanji, priden in pošten, se sprejme.

Kje, — pove upravnishču „Slov. Naroda“. 2153-1

Dijake

iz boljših rodbin vzame za prihodnje šolsko leto na hrano in stanovanje izobražena rodbina. 2144-1

Kje, — pove upravnishču „Slov. Naroda“.

Delikatesna trgovina

dobro idoča, v sredini mesta, se radi

bolezni ceno proda. Ravno tam se odda

takoj lepo stanovanje s kopalno sobo

in lokal, pripraven za trgovino ali kako pisarno.

Naslov pove upravnishču Slovenskega Naroda. 2128-3

Zemljišče

pripravno za sanatorij, letovišče, ali obrtno podjetje, ki meri 4 ha, 41 a, 39 m², od tega 1668 m² zazidanega, 2682 m² vrta, 3 ha, 97 a, 89 m² gozda; zaveten kraj, lepa leža, zdrav zrak, 20 sob, 2 kuhinji, blev, vodna moč 20 HP, lasten vodovod, lastna električna razsvetljava, — se ceno proda. Vprašanja pod „Preiswürdig“ odpošilja Rudolf Mosse na Dunaju, 1, Seilerstätte 2. 2142-1

Uradno dovoljena že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 2146

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor kuharice, hišne, pestunje, krčence, bone, hotelski slugi, blagajničarka za točilnico, servirarka, natakarice i. t. d.

za Ljubljano in drugod.

Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Iščem 1 ali 2

meblovani sobi

s posebnim vhodom v I. nadstropju ali pritličju, event. tudi s hrano. Natančne ponudbe s ceno na upravn. „Slov. Naroda“ pod „S. N.“ 2129-3

Učenca

s potrebno šolsko izobrazbo sprejme takoj 2109-4

Štefan Lapajne trgovina z mešanim blagom v Idriji.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, posebno železninske, se sprejme pri trdku 2098-3

M. Žigon v Škofji Loki.

Za 3400 kron se proda

hiša

z majhnim sadnim vrtom, njivo in tudi nekaj zemlje na močvirju. 2004-3

Poizve se pri lastniku M. Jenko, Tomačevo št. 39 pri Ljubljani.

Posojila! Predujmi! Krediti!

Posebno ugodno za uradnike vseh mest in činov, za vse častnike, za vse stanovske osebe. Veliki in majhni zneski po najugodnejših pogojih. Nič predizdatkov, prav zmerne obresti. Vračilo v 60 do 180 mesečnih obrokih. Hitra rešitev even. takojšnja pomoč. Najvišji zneski na dediščine, užitke, depozite, legate itd. Vprašanja oddaja pod „Solide Geldquelle“ anonimna ekspedicijska M. Dukes Nachfolg., Wien I., Wollzeile 9. 1920-4

Skladišče

in veliko podstrešje za skladišče se da z novembrom v najem na Dunajski cesti št. 12. 2023-4

Poizve se pri lastniku Ivanu Mathianu starejšem.

Že rabljen a v dobrem stanju se nahajajoč

rudarski sveder

(Bergbohrer), s palicami vred, se ceno proda.

Kje, — pove upravnishču „Slov. Naroda“. 2145-2

Delovodja

popolnoma trezen, zdrav in energičen mož, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se išče za tvornico z sehire na Spodnjem Štajerskem proti dobri plači in prostemu stanovanju. Prednost imajo oženjeni ponudniki ključavničarske stroke, ki se tudi razumejo na dela v stružilnici.

Ponudbe z napovedbo dosedanjega službovanja in s prepisi izpričeval na upravnishču „Slov. Naroda“ pod „Delovodja“. 2122-3

Grand hotel „UNION“.

V nedeljo, dne 30. junija t. l.

na vrtu

velik vojaški KONCERT

celotne vojaške godbe c. kr. pešpolka št. 27 kralj Belgijcev. 2159

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 krajcarjev.

Grand hotel „UNION“.

V nedeljo, dne 30. junija t. l.

na vrtu

velik vojaški KONCERT

celotne vojaške godbe c. kr. pešpolka št. 27 kralj Belgijcev. 2159

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 krajcarjev.

Bernhardinec

krasen exemplar, 2 leti star. se prodaja po ugodni ceni pri Jerneju Črne, Sv. Petra cesta 87. 1199-3

Išče se prodajalka

za tobačno zalogo in loteristijo, ki je tega posla dobro vajena, ima izpričevala in je lepega vedenja.

Kje, se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“. 2116-2

PATENTE preskrbuje in spravlja v prid inženir in pat. posrednik **J. Knöpfelmacher** Dunaj, II. Praterstrasse 37. Telefon 22432. 3683 38

Pomočnika za civilno in uniformsko delo **tako sprejme** 2034 3
V. PLACHOTA krojaški mojster v Ljubljani, Hilsnerjeve ulice št. 2.

Trgovska pomočnica ki je že nekaj časa bila v trgovini in ki jo veseli obenem tudi gostilna, se sprejme takoj ali početkom julija t. l. Plača po dogovoru. **Janko Karlovšek** v Šmarjeti na Dolenjskem. 2124 2

Mestna učiteljica, stanujoča v bližini novega poslopja višje dekliške šole, sprejme za prih. šolsko leto

dve deklici

na hrano in stanovanje. — Zglasila pod šifro „P. J. 48“ upravnistvu „Slov. Naroda“ do 7. julija. 2117 2

Kuharica

(najrajši mater z odraslo hčerjo), ki bi opravljali tudi pranje in likanje perila ter kuhale dobro domačo hrano, se **tako sprejme** pri častniški rodbini blizu Ljubljane. V pomoč je tudi sluga.

Zglašiti naj se v posredovalnici **Novotny, Ljubljana, Dunajska cesta.** 2136-2

Proda se hiša

tri leta stara, kavarna, dobro obiskana, s koncesijo zanjo in za prodajo piva in vina v steklenicah itd. z opravo.

Natančneje se poizve v **tobakarni Mirodvorske ulice št. 43 v Gorici.** 2115-2

Hiša v Ljubljani

blizu glavnega trga, dvonadstropna, od treh strani prosta, z lepo, veliko let obstoječo prodajalno, pripravna za vsako obrt in ki se obrestuje po odbitku vseh stroškov z dobrih 5%, se iz proste roke ceno prodaja.

Več v upravnistvu „Slov. Naroda“. 1962-6

Fran Kreč krojaški mojster v Ljubljani se je iz Židovskih ulic preselil na **Turjaški trg št. 1** (prejšnji Katoliški dom) ter se priporoča tudi na novem mestu za cenjeno zaupanje z zagotovitvijo solidne postrežbe. Z odličnim spoštovanjem **Fran Kreč.** 2124-2

Zapomni si, prinesiti mi moraš samo „Ottoman“ cigaretne papir ali stročnice, in naj te ne motijo slične ponaredbe slabe kakovosti! III 895-2

Majhno stanovanje

se takoj ali za avgustov termin odda. Vprašati naj se v gostilni „pri Buru“ v Sp. Šiški št. 205. 1979 3

Učenca

sprejme 2073-2
Fran Sark specerijska trgovina, Ljubljana, Kolizej

Käthe voda za prsi. Senzacionalno sredstvo v do sego čarobnih prsi. Käthe voda za prsi se rabi samo zunanje. Zajemčeno neškodljivo. **Steklenice po 3, 5 in 8 kron** poštnine prosto. Diskretno pošilja po povzetju **Käthe Menzel na Dunaju XVIII Schulgasse 3, I. nadstr. 11. 583 20**

Proti suhosti

je edino izvrstno krepilno in jačilno sredstvo **redilna moka Käthe** zdravniško priporočena, z izvrstnim uspehom porabljiva, za okroženje telesnih oblik izredno preizkušena, v 6 tednih 6 funtov t. že več, zajemčeno neškodljivo. Strogo pošteno, ni sleparstvo, mnogo zahvalnih pisem. Karton stane fl. 110 po povzetju ali v pis. znamkah. Kdor naroči 4 kartone jih dobi poštnine prosto. Glavno razprodajališče 18. gospa Käthe Menzel 728 Dunaj XVIII. Schulgasse 3, I. Stock, 11

Staro železo

baker, svinec in mednino kupuje po najvišjih cenah **Fr. Štupica** v Ljubljani, 1084-24 Marije Terezije cesta šte. 1 in Valvasorjev trg šte. 6.

AGENTI

(tudi zasebniki) dober dohodek in izhajanje; niso srečke, ne knjige niti zavarovanje, pošljite ponudbe pod šifro „Zukunft“ na anonimno ekspedicijo Györi & Nagy, Buda Pešta IV. Magyarutca 8. 1887-8

Motorno dvokolo

trdke Laurin & Klement 2 1/2 HP. se prodaja po nizki ceni. 2101-3 Ogleda se pri lastniku **Vojteh Fortiču, Slomškove ulice št. 16.**

Tovarna za stole Fran Švigelj

na Brežu, pošta Borovnica izdeluje vsakovrstne stole od preprostih do najfinjših brez vsake konkurence. Cenik na zahtevanje zastoj in franko. 3420 21

Občudovanje vzbujajo povsod novi „**Titania**“ parni brzovalni stroj. V tretjini prejšnjega časa se opere sedaj perilo bleščeče belo ob manjšem trganju. Vsak otrok lahko vrtil stroj! Pranje je zabava! Perice sploh ni treba! Prihrani 75 odstotkov časa, mila in kuriva. Vsak stroj damo na poizkušnjo. Cene od K 54—naprej. Prospekti, lepaki, izpričevala zastoj. Zastopniki se iščejo. **Titania Werke, Wels št. 75, Gor. Avstrijsko.** Specialna tvornica za parne pralne stroje, ovijalnike, brzovalnike za živinsko krmo, sejalne stroje in separatorje. 1235 12

Munge povsem iz kovanega železa, z valjci iz trdega lesa. Cene od K 40—do K 100—Petletno jamstvo.

Ustanovljeno l. 1870 SEB. UNTERHUBER Lastnik Fr. Benque

Tovarna cementa v Weissenbachu. — Tovarna cementnih izdelkov in umetnih kamnov. — Podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 73 nasproti topničarske vojašnice

(telefon šte. 273) 1726-6
se priporoča v izvršitev vseh kamnoseških del iz umetnega kamna (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone, grobne spomenike itd. Stopnice po naročilu narejene z železnega sestavo, cementne cevi (rore) z vloženo žično pletuino za napravo vodotokov, vodovodov itd. itd. Plošče iz cementa (metalique) preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. Prevzetje betonskih naprav in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in romancement iz Weissenbacha. — Proračuni stroškov zastoj in poštnine prosto.

Oblastveno dovoljena razprodaja!

Nikar ne zamudite ugodne prilike za nakup!

Ta teden

se z dovoljenjem obrtne oblasti radi popolne opustitve trgovine

svilenina čipke pozamenti bluže klobuki spodnja krila srajce rokavice

Le pri **Ernestu Sarku** Dvorski trg št. 3 pod Narodno kavarano.

Popolnoma razprodaja pod trgovinami Celovani

Oprava za trgovino se ceno prodaja!

Učenca

za ključavničarstvo, krepkega, sprejme **Fran Florjančič,** 2114 3 ključavničar, Dunajska cesta št. 9.

Lep lokal

pripraven za vsako trgovino, v sredi mesta, s skladiščem in 3 velikimi izloženimi okni, se s 1. junijem t. l. da v najem. — Natančneje se poizve pri lastniku **Francu Dolencu, Stari trg št. 1 v Ljubljani.** 1900-4

Poštni voz

lahak, že rabljen, bodi s streho ali brez strehe se kupi. Kupi se pa tudi pol pokrit, že rabljen

koleselj.

Naslov pove upravnistvu „Slov. Naroda.“ 2123-2

Kompanjon

z nekoliko kapitala, se išče za dobro vpeljano trgovino s pohištvom in galanterijskim blagom v trgovskem mestu I. vrste. 2083-3

Reflektuje se le osebo večjo za vodstvo trgovine.

Ponudbe pod „Kompanjon“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Komptoirist

dobro vaje enostrokega knjigovodstva, nemškega in hrvaškega jezika, izurjen korespondent z večletno prakso, dobi v modni manufakturni trgovini trajnega mesta. Ponudniki manufakturne stroje imajo prednost. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja, zahtevajo plače in s fotografijo naj se naslavljajo na **firno Fr. Bendežević v Karlovcu.** 2135-2

Dolžniki plačajo

še jih opominja opominjevalni oddelek društva „Kreditreform“ v Gradcu, Haydngasse 10. Racionalno opominjanje. Zveza je preteklo leto izterjala čez 9 milijonov kron. 818-3. Zahtevajte brezplačno prospekt št. 19.

Pozor letoviščarji!

V najkрасnejši legi Gorenjske se odda za letošnjo poletno sezono elegantno meblvano

stanovanje

obstoječe iz 5 sob, kabinje, lepega senčnatga vrta in vseh drugih potrebnih pritliklin. Krasen razgled! Vsa živila se dobivajo v hiši.

Vprašati se pri gospi. **Dragotinu Fakinu, Ljubljana, Slomškove ulice št. 16.** 2090-3

Posteljno perje in puh

oprano in osnaženo 1/2 kg od 35 kr. naprej

807 17 prodaja

C. I. Hamann v Ljubljani.

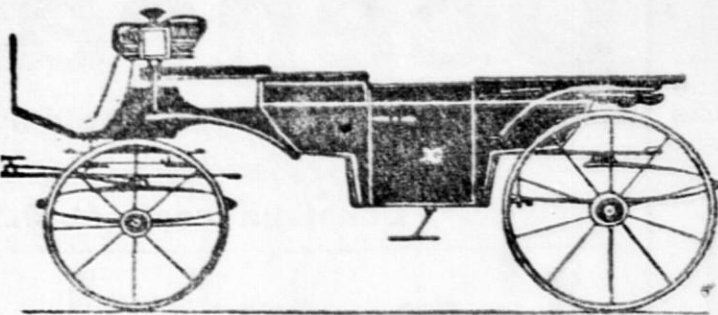
Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — **KAPILOR št. 2**. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premožno zalogo in priznam Stane poštno prosto na vsako pošto lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURISČIČ

lekarnar v Pakracu šte. 66 v Slavoniji.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta šte. 11.

priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih

VOZOV.

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorišča

M. GELBHAUS

52-26

Inženir in zapriseženi patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

Zdravilišče in vodno lečišče

Prospekte pošilja zastoj
dr. Rud. Wackenreiter

Postaja c. kr. drž. železnice, 1 1/2 ure od Ljubljane
Vse vodno zdravljenje (sistem Priessnitzov in Kneippov, solne kopeli, ogljikovoksle in elektriške kopeli, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaža, zdravilna gimnastika in elektroterapija.)
Zmerne cene.
Odperto od 15. maja do 15. oktobra.

Kopališče Kamnik na Kranjskem.

Domača tiskarna.

Vsakdo svoj lastni tiskar!

Z mojimi tiskalnimi aparati s kavčkovimi črkami lahko vsakdo takoj tiska: posetnice ali naslovne karte, avize, okrožnice, uradna povabila i. t. d. Enkratna sestava omogoča tisoče odtiskov.

Cena z vsemi pritisklinami:

65 črk . . . K 1—;	140 črk . . . K 2—;	354 črk . . . K 6—;
90 črk . . . K 1—40;	211 črk . . . K 4—;	468 črk . . . K 7—20;
120 črk . . . K 2—;	255 črk . . . K 4—80;	650 črk . . . K 10—;
	809 črk . . . K 12—;	

Za K 3— okusno izvršena gumasta štampilja do 4 vrst besedila, neomejene stanovitnosti v elegantni kaseti z vedno trajnim barvalnikom.

J. Lewinson, tvornica za štampilje in livarna gumastih črk.
Cenikizastoj. — Dunaj I 22 Adlergasse 12. Podružnica v Odesi na Ruskem. — Zastopniki se iščejo.

P. n.

trgovino z mešanim blagom

v Ljubljani, na Zaloški cesti št. 15.

Zagotavljam slav. občinstvu, da bom njih željam vsestransko ustrezal, se istemu vladno priporočam za obilna obiska in nakup špecerijskega in manufakturnega blaga.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Božidar Pavčič.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5

Največa zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goissserskih gorskih čevljev.

Elegantna

in

jako skrbna

izvršitev po

vseh cenah.

Žalne klobuke

vence in trakove

priporoča 26
Benedikt, Ljubljana.

Odlikovan s častno diplomom in zlato kolajno na III. dunajski modni razstavi

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3

se priporoča v izgotavljanje moških oblik kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerne cene. Pristno angleško blago je v največji izbiri vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in najraznovrstnejšo izbiro

klavirjev in harmonijev

ima

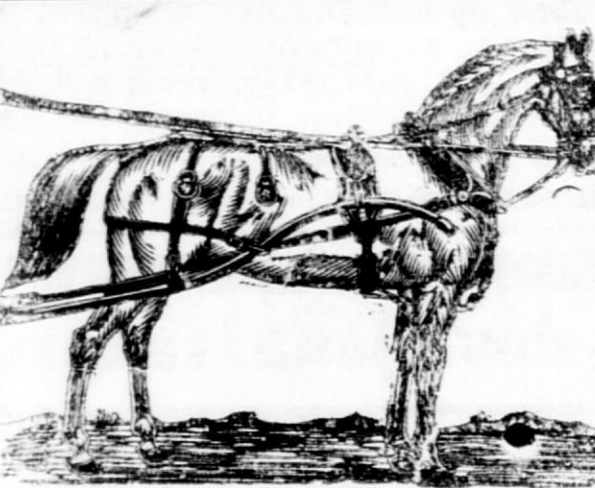
Alojzij Kraczmér

Izdelovalec klavirjev in sodno zapriseženi zvedeneo

Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno so v zalogi preigrani pa brezhibni klavirji. Pravzame ubiranje in popraviljanje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Steinl na Dunaju, August Förster v Lipsku, Th. Mannborg v Lipsku. Za vsak, pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojevalnina. — Delna plačila.

JOSIP STUPICA

Jeremenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorska ulica šte. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebošline.

— Cene nizke. —

Specialiteta:

turistovske srajce

belo in barvasto perilo iz angleškega cefirja, golnice, izbrani vzorci,

kravate

za vse različne okuse, dalje specialitete švedskih

rokavic:

glace in iz pralnega usnja brezhibne priloge in najboljši izdelek priporoča

Alojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premožno zalogo in priznam Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naročajte samo pri meni pod naslovom

PETER JURISČIČ

lekarnar v Pakracu šte. 66 v Slavoniji.

Dolenjske Toplice

na Kranjskem, dol. železnice postaja Straža-Toplice.

Gorek vrelce 38° C. pitno in kopalno zdravljenje. Izrednega učinka za protin, revmatizem, ishias, nevralgijo, kožne in ženske bolezni. Veliki kopalni basini, odlične kopeli, mahovite kopeli. Razkošno opravljene tujske, igralne in družabne sobe. Dobre cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava.

Nov vegetabilski crème za prsi.

Najnovejša iznajdba iz prirodnih pridelkov. Razvitek in obnovitev prsi. Razkošen stas. Rabi se samo zunanje. Zdravniško preizkušeno. Lonček z navodilom stane K 3— in K 5—, poštnina 70 h. Moj lepotilni crème Lilie daje koži mladostno svežost, deluje z uspehom proti pegam in vsem nečistostim kože. Lonček stane K 1— milo —70, puder K 1—. Prodaja in razpošilja gospa **Käthe Menzel** na Dunaju, XVIII, Schulgasse 3, I. nadst. II.

Znamke vseh dežela se sprejemajo.

1526-2

Samo pristni Mackov

Kaiser-Borax

za

— gojitev lepote in zdravja. —

Pristni Mackov Kaiser-Borax daje koži nežnost in svežost, jo dela belo, je izvrsten za gojitev zob i. ust, jako olajšuje katar in hripavost. Pristni Mackov Kaiser-Borax omeči vsako vodo in je najboljšo sredstvo za čiščenje kože. Previdnost pri kupovanju! Pristen samo v rdečih kartonih po 15, 30 in 75 vinarjev z natančnim navodilom. Nikdar odpri! Edini izdelovalec za Avstro Ogrsko **BOGOMIL VOITH, DUNAJ III.**

TING-TING

ki usmrti vse stenice z zalogo vred.

Uspeh zalameen.

Vestrupeno, blagodišče, razkuževalo! Dobiva se v steklenicah po 60 vin., zraven spadajoča brizgalnica 20 vin. 1/2 in 5litrska steklenica za hotete, bolnice, sanatorije, pensione primerno ceneje.

Glavna zaloga na Dunaju, XVIII, Gentzgasse 22.

V Ljubljani drogerija Anton Ranc in trdnika Karel C. Holzer.

Druga sredstva odlično zavračate!

1648-7

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

4:58 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)
7:05 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst dr. žel., Trbiž, Beljak, Celovec.
7:07 zjutraj. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9:05 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)
11:40 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.
1:05 popoldne. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3:45 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7:10 zvečer. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.
7:35 zvečer. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10:40 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

8:37 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.
8:45 zvečer. Osební vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.

11:50 ponoči. Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.
6:58 zjutraj. Osební vlak iz Trbiža, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.
8:34 zjutraj. Osební vlak iz Kočevja, Rudolfovega.
11:15 predpoldne. Osební vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice.
2:32 popoldne. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.
4:36 popoldne. Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.
6:50 popoldne. Osební vlak iz Jesenic, Prage, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7:28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2:05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7:10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10:50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6:46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10:59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6:10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9:55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Boj klerikalizmu!

Pod spovednim pečatom

se imenuje lepa knjiga, katero je napisal bivši kaplan Hans Kirchsteiger in katere I. del je izšel v slovenskem prevodu Etbina Kristana v založbi časopisa „Naprejš“ v Idriji. Dobi se za 2 K 60 vin. v založbi „Naprejš“ v Idriji ter pri L. Schwentnerju v Ljubljani, pri A. Gabrščku v Gorici in pri K. Florjancu v Kranju. — Sezite po tem I. delu. Kmalu izide še II. del.

Boj klerikalizmu, bodi parola!

2140 2

Proti klerikalizmu bojuje pa knjiga „Pod spovednim pečatom“, ki se naj zato kar najbolj razširi med slovensko ljudstvo.

V I. zagrebškem vojaško pripravljalnem zavodu se prične 1. septembra 6 mesečni

zimski glavni tečaj

za one mladeniče, ki bi si radi pridobili ugodnost za enoletnega prostovoljca, pa a to ugodnost nimajo potrebnih šol.

Uspeh: V prejšnjem tečaju so si od 28. gojencev pridobili ugodnost za enoletne prostovoljce sledeči: Elbert Alfred, Zagreb, Bukovičeva ul. 20; Jakel Julij, Gorica; Kostelar Peter, Zagreb; Treskiewicz Janko, Dolnja Tuzla; Valenčič Josip, Trnovo, Kranjsko; Sajvert Milovan, Karlovec; Spazapan Lucian, Gorica; Vurdelja Nikola, Topusko; Ländler Emanuel, Bjelovar; Offner Josip, Volšperk, Koroško; Schlesinger Gustav, Dunaj, Hohenstauffengasse 3; Zagar Ivan, Novogradiška; Krejči Otokar, Sarajevo; Prijatelj Franjo, Teršiče, Istrija; Brišič Janko, Prosek, Primorsko; Weiss Štefan, Zagreb, Mesnička ul. 6; Vučetić Gjorgjo, Gruz, Dalmacija; Seitz Vinko, Velika Gorica; Breithut Albrecht, Zagreb; Tombosko Makso, Pregrada; Paravić pl. Dušan, Dulcea, Rumunsko.

Za ta sijajni uspeh se ima zahvaliti zavod svoji preizkušeni uredbi in naprednim učnim osebam. Potrebno predznanje: Nekoliko razredov kake srednje ali meščanske šole. Natančnejša navodila daje

ravnateljstvo, Berislavičeva ul. 12.

Rogaška Slatina

Štajersko.

1898-4

Železnica,
pošta in
telegraf.
Prospekti
zastonj.

Prekrasna lega,
kisika poln zrak
brez prahu. Mo-
derni komfort,
živahno dru-
žabno življenje.

„Popolnoma prenovljeno.“
Novo hidro-elektro-mehano-terapevtsko zdravilišče v velikem in modernem slogu. — Zdravljenje
z mrzlo vodo, električne svetlobne in kopeli v banjah, inhalatorji, celice za segret zrak, elektr.
masaža, solne kopeli, zdravilna gimnastika. Uspešno zdravilišče za bolezni v želodcu, črelih,
na jetrih in ledvicah, za kronično zaprtje, hemoroide, kamen, odebelaost, sladkorno bolezen, protin,
katarije v požiralniku in jabelku. Jako močni zdravilni vrelci, podobni onim v Karlovi in Marjinih varih.

Nov hotel z dietetsko restavracijo in novim vodovodom za sladko pitno vodo.

SVETOVNOSLAVNI

298-36

FERNET-BRANCA

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Največja
zaloga

Szantnerjevi črevlji

Jennis črevljev za gospode, gospe, dečke
in deklice.
Amerikanskih črevljev za gospode
in gospe.
Otročjih črevljev v najboljših oblikah.
Pomlađanske novosti.

edini v kakovosti, lepi
obliki in fini izvršitvi!

Prva in največja zaloga črevljev na Kranjskem

F. SZANTNER

Ljubljana, * Šelenburgove ulice 4. * Ljubljana.

Geniki zastoj in poštno presto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

2927-3

Večje število

tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu
Ivan Zakotnik, tesarski mojster,
Dunajska cesta št. 40. 1666-18

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 35.

Kupujem strižene in
zmešane lase, ker jih po-
trebujem za lastni izdelek
in ne za promet. Zate-
gadaj jih plačujem draže
nego vsak drugi. 2063-4

Pošiljatve z dežele spreje-
mam po pošti.

Priporočila se dobro domače
delo: srajce, bele, barvaste
in piké, po meri, najboljši
kroj, cena nizka.

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Zunanja naročila točno in ceno.

Lažna 1941-9

živalnica in likalnica.

Dobrakuharica

je izšla **Minka Vasilčeva** je izšla
v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseja na 576 straneh več nego 1300 re-
ceptov za pripravljanje najokusnejših jedi do-
mače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih
tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokov-
njskega stališča, literarna kritika zaradi lepega
lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene
lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nena-
vadne opreme, in končno varčna gospodinja
zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige.

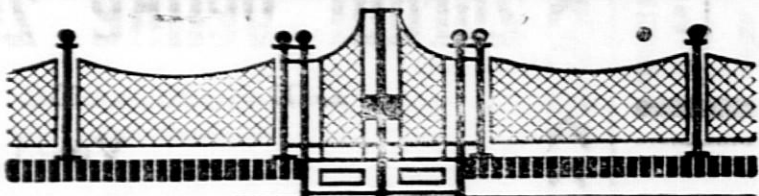
59-31

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporočila v izdelovanju vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene.
vašnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoni. 28

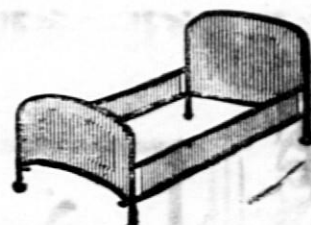
1885-3

Hutter & Schrantz deln. dr.

Dunaj, VI., Windmühlgasse 20.

OGRAJE, PLOTOVI K PARKOM ZA DIVJAČINO, BODEČA
ŽICA, ŽIČASTI MODROCI, ŽELEZNE POSTELJE.

PRORAČUNI
ZASTONJ.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v SPLJETU.

Stritarjeva ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavica K 2.000.000.

Rezervni fond K 200.000.

nudi k žrebanju dne 1. julija promese na Dunajske komunalne srečke à K 15½ glav. dobitok 400.000 kron,
promese na kreditne srečke à K 18— glavni dobitok 300.000 kron. Obe promesi skupaj le 32 kron.

Rentni davek plača banka sama.

12-73

Rentni davek plača banka sama.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

priporočila svoje

Specialiteta:

izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon šte. 187.

1454-17

Pošiljatve na dom sprejema restavracije gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Poštenemu načelu, da svoja

OBUVALA

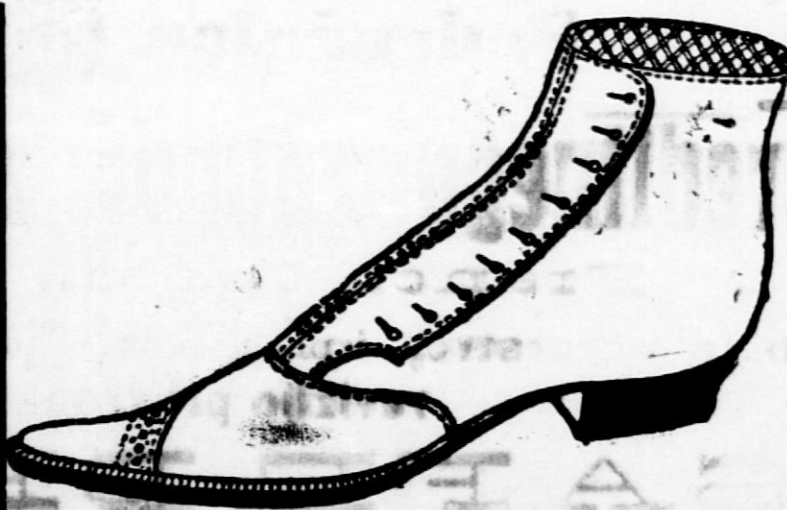
prodajamo po strogo stalnih, brezkonkurenčno nizkih cenah, ki so vtisnjene v vsak par, se ima zahvaliti
naša firma za nedosežni renomé!

Elegantna prilikežnosti!

Priporočamo nastopno označene vrste:

Odlična kakovost!

Moški štifletni, močno delani	fl. 3-50
Moški štifletni, iz prav dobre kozlo- vine, jako ceno	„ 4-60
Moški čevlji na trakove, pripravljeni za trpež	„ 3-75
Moški čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine	„ 4-75
Moški čevlji na trakove, usnje la box- calf, orig. Goodyear šivani	„ 6-25
Moški čevlji na trakove, usnje la box- calf, American-Style	„ 7-50
Moški polčevlji na trakove iz dobrega, voljnega usnja	„ 3-—
Moški drilasti polčevlji, z usnjem ob- šiti, črni, rjavi in sivi	„ 1-10
Isti za dame	„ 1-—

Damski salonski čevlji iz črnega usnja divje kože	fl. 1-50
Damski polčevlji, chevreau, lahki in solidno delani	„ 3-75
Damski čevlji na trakove iz stanovit- nega črnega usnja	„ 3-25
Damski čevlji na trakove iz dobrega rjavega usnja, moderna oblika	„ 3-40
Damski čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine z lakastimi kapicami	„ 4-25
Damski čevlji na trak. iz velf. box-calf, eleg. prom. čevlji, Goodyear šivani	„ 5-75
Damski čevlji na trakove iz najfinej- šega chevreau, Goodyear šivani	„ 6-—
Damski čevlji na gumbce, iz izvrstnega črnega usnja	„ 3-40
Damski čevlji iz la chevreau, Goody- ear šivani, prav elegantni	„ 6-—

Specialiteta: „Goodyear svetovni“ čevlji in škornji prav odlične popolnosti. Največja izbira damskih polčevljev vseh vrst, dalje dečkova,
otročka in dekliška blaga najboljša kakovosti po izredno zmernih cenah.

ALFRED FRÄNKEL, kom. dr.

1281-5

Zastopnica: JOSIPINA HERRISCH v LJUBLJANI, Stritarjeve (Špitalske) ulice št. 9.

Ljubljana

Svetlolikalnica in čistilnica

Kolodvorske ulice št. 8

je sedaj opremljena popolnoma
na novo in so odstranjene vse
tehniške težave, da se očisti
perilo snežnobelo in izgleda
kakor novo. Prevzemajo se tudi
bluze, suknje, obleke, zastorji.
Perilo poslano od zunaj se hitro
osnaži in ceno zaračunaj. 1940-6

Z odličnim spoštovanjem

Anton Šarc

Ljubljana

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Številka telefona 210.

prilagojena slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Svoji k svojim!

Kdor rabi traverze in železniške šine za oboke, strešno lepenko, bičje za strope, pločevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnico naj se obrne na trgovino z železnino

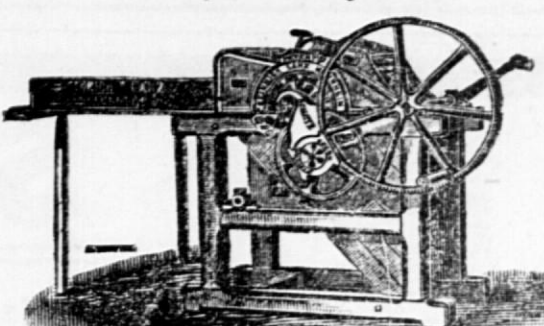
Marije Terezije cesta 1
Zraven Figabirta

FR. STUPICA v LJUBLJANI

Valvazorev trg št. 6
nasproti Kriz. cerkve

Edino tam se dobi vedno svež portland in roman cement iz slovečih tovarn dovške in trboveljske. Mreže in žica za ograje, travniške brane, plugi, štedilniki, tehtnice, čistilnice za žito, oprava za mlekarne ter vse poljedelsko orodje. Glavno in edino zastopstvo za celo Kranjsko na zadnji poljedelski razstavi v Zagrebu s prvim darilom odlikovanih slamoreznic, mlatilnic in gepeljnov. Amerikanski stroji za košnjo in obračanje mrve vedno v zalogi.

Svoji k svojim!

Književna novost!

Rado Murnik: Znanci.

Ta nova knjiga našega priljubljenega humorista obsega 16 povesti in crisov, deloma resne, deloma humoristične vsebine in stane broš. K 2.—, eleg. v platno vezana K 3.—, po pošti 20 vin. več.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice šte. 3.

58-34

Klobuke slannike
cilindre in cepice
v najnovejših tacionah in v velikih izberah
priporoča
Ivan Soklič
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se bodo vršili sprejemni izpiti za I. razred dne 6. julija ob 10. uri dopoldne. Učenci, ki žele biti sprejeti v I. razred, naj se javijo pri podpisnem ravnateljstvu dne 5. julija od 4.—6. ure popoldne ali dne 6. julija od 8.—10. ure dopoldne. S seboj naj prinesejo krstni list in obiskovalno izpravevalo. Vnanji učenci se lahko oglašijo tudi pisмено, ako pošljejo gori imenovani listini pravočasno po pošti.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju,
dne 25. junija 1907.

V gostilni „pri Zvezdi“ v Ljubljani

se pristna dobra dolenska in bizeljska vina zaradi velike zaloge točijo ceneje.

Znižane cene za vina čez ulico.

Vdani

P. Krisch.

Dobro in ceno!

Anton Schuster

v Ljubljani, Stritarjeve ulice 7

prilagojena

novosti

konfekcije za dame in deklice, bluz, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, voile, batist, levantin, garniture; najboljše belo blago za perilo in vsakovrstne preproge.

Solidna postrežba!

1341-12

Najnižje cene!

Vzorec na zahtevanje poštine prosto!

Dobro in ceno!

Ohranitev zdravega ŽELODCA

tihi največ v ohranitvi, pospejevanju in v uravnavanju prebavljanja ter odstranitvi nadležnega terja. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljeno pospešujočo in lahko odvajajočo domačo zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja in zoprega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvorbe kislin ter krče je dr. Rose balsam za želodec iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI.

SVARILLO!
Vsi deli embalaže imajo postavno depozitarno varstveno znamko.

Glavna zaloga
Lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi,
o. in kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice 203.
Po pošti razpošilja se vsak dan.

Cela steklenica 2 K. pol steklenica 1 K.
Proti vpošiljavi K 1.50 se pošlje mala steklenica in za K 2.80 velika steklenica, za K 4.70 2 veliki steklenici, za K 8.— 4 velike steklenice, za K 22.— 14 velikih steklenic poštine prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
O. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Maradetschlager, J. Mayr. 1477-5

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

1323-11

Iv. Fabiana nasl.	Fr. Kham.	Anton Krisper.	J. Perdan.	I. E. Wutscherja n.
Anton Korbar.	Ant. Kane, drog.	Peter Lassnik.	Vaso P. tričič.	Viktor Schiffer.
F. Grošelj.	Mihail Kastner.	Leskovic & Meden.	Karl Platinšek.	M. Spreitzer.
Adolf Hauptmann.	Edmund Kavčič.	A. Mehle.	A. Sušnik.	Antoa Stacal.
Karl C. Holzer.	Henrik Kenda.	P. Mencinger.	M. R. Supan.	Fran Stupica.
Ant. Ječminek.	Josip Kordin.	Josip Mihelič.	A. Šarabon.	Ferd. Terdina.

Po vseh drugih krajih na Kranjskem so zaloge povsod tam, kjer so obešeni „Zacherlinovi“ lepaki.

Podružnica c. kr. priv.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

Franca Jožefa cesta šte. 9.

1909-3

sprejema depozite v upravo in v varstvo, izplačuje brez provizije kupone in izžrebane efekte, oskrbuje brezplačno revizijo pri žrebanjih in oddaja

SAFE-DEPOSITS

pod lastnim zaklepom stranke.